

Επίσημη Εφημερίδα C 143

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

53ο έτος
2 Ιουνίου 2010

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις		
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ		
Συμβούλιο		
2010/C 143/01	Γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για την περίοδο 2009-2012	1
2010/C 143/02	Γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2009-2012	6
2010/C 143/03	Γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου για την περίοδο 2009-2014	12
2010/C 143/04	Γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας, για την περίοδο 2009-2012	17
II Ανακοινώσεις		
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ		
Ευρωπαϊκή Επιτροπή		
2010/C 143/05	Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση ⁽¹⁾	22

EL

Τιμή:
3 EUR

(¹) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2010/C 143/06	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.5874 — Barclays/Blackstone/Portfolio Hotels) ⁽¹⁾	25
2010/C 143/07	Ανακοίνωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, περί πληροφοριών οι οποίες παρέχονται από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών σχετικά με την κατάταξη των εμπορευμάτων στην τελωνειακή ονοματολογία	26

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2010/C 143/08	Επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης: 1,00 % την 1η Ιουνίου 2010 — Ισοτιμίες του ευρώ	27
---------------	--	----

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2010/C 143/09	Ανακοίνωση αίτησης για έκδοση άδειας εξερεύνησης υγρών και αερίων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, αποκαλούμενη «Costa del sole» — Ιταλική Δημοκρατία — Περιφέρεια Σικελίας — Assessorato regionale dell'energia e dei servizi di pubblica utilita (Περιφερειακή επιθεώρηση ενέργειας και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας) — Dipartimento Regionale dell'Energia (περιφερειακή διεύθυνση ενέργειας) — Ufficio regionale per gli idrocarburi e la geotermia υπηρεσία — (Περιφερειακό Γραφείο Υδρογονανθράκων και Γεωθερμίας) (U.R.I.G.)	28
---------------	--	----

V Γνωστοποιήσεις

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2010/C 143/10	Ανακοίνωση σχετικά με τα μέτρα αντιντάμπινγκ που ισχύουν για τις εισαγωγές στην Ένωση ορισμένων ψυγείων με δύο εξωτερικές πόρτες («side-by-side») καταγωγής Δημοκρατίας της Κορέας: αλλαγή της διεύθυνσης εταιρείας που υπόκειται σε ατομικό δασμό αντιντάμπινγκ	30
---------------	--	----

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για την περίοδο 2009-2012

(2010/C 143/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 26 Απριλίου 2010 το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου, που καλύπτει την περίοδο 2009-2012.
- (2) Η κατάρρευση του παγκόσμιου εμπορίου μαζί με τη μείωση της εμπιστοσύνης, τις αρνητικές επιπτώσεις στα εισοδήματα και τους αυστηρότερους όρους δανεισμού οδήγησαν σε απότομη συρρίκνωση της οικονομίας στο τέλος του 2008. Ενώ η κάμψη ήταν οξεία, ακολούθησε σχετικά ισχυρή ανάκαμψη το δεύτερο εξάμηνο του 2009, η οποία ήταν εν μέρει αποτέλεσμα προσωρινών παραγόντων στους οποίους περιλαμβάνονται οι (εγχώριες και ξένες) δέσμες μέτρων τόνωσης και η θετική συνεισφορά των αποδεμάτων.

Η παράταση των δυσμενών συνθηκών που οφείλονται στην αναδιάρθρωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και η περαιτέρω αύξηση της ανεργίας σε συνδυασμό με τη χαμηλή χρησιμοποίηση δυναμικού εκτιμάται ότι θα επιβραδύνουν και πάλι το ρυθμό ανάπτυξης το πρώτο εξάμηνο του 2010. Αν και, λόγω του μεγάλου ανοίγματος της βελγικής οικονομίας, η οικονομική ανάκαμψη θα μπορούσε να ωφεληθεί σημαντικά από την αναζωπύρωση του παγκόσμιου εμπορίου, το μέγεθος αυτής της ώθησης θα μπορούσε να είναι περιορισμένο λόγω της απώλειας ανταγωνιστικότητας του κόστους κατά τα τελευταία έτη στο Βέλγιο. Η οικονομική κάμψη είχε σημαντικά

αρνητικό αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά. Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης επιδεινώθηκε από 1,2 % του ΑΕΠ το 2008 σε 5,9 % του ΑΕΠ το 2009. Επιπλέον, αν και ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ μειώθηκε από το 2000 έως το 2007 λόγω των γενικά επιφυλακτικών δημοσιονομικών πολιτικών, ο δείκτης άρχισε να αυξάνεται και πάλι το 2008 ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα (σε 97,9 % το 2009). Το Συμβούλιο αποφάνθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2009 ότι υπήρχε στο Βέλγιο υπερβολικό έλλειμμα και εξέδωσε σύσταση για τη διόρθωση του ελλείματος έως το 2012 με μέση ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή της τάξης του 0,75 % του ΑΕΠ. Η σοβαρή επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών, σε συνδυασμό με την άνω του μέσου όρου δημοσιονομική επίπτωση της δημογραφικής γήρανσης και τις σημαντικές πιθάνες υποχρεώσεις μετά τα μέτρα για τη σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθιστούν αναγκαία τη συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών.

- (3) Μολονότι η παρατηρούμενη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ στο πλαίσιο της κρίσης είναι σε μεγάλο βαθμό κυκλικού χαρακτήρα, το επίπεδο της δυνητικής παραγωγής επηρεάστηκε επίσης αρνητικά. Επιπλέον, η κρίση μπορεί να επηρεάσει και τη δυνητική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα λόγω χαμηλότερων επενδύσεων, πιστοδοτικών περιορισμών και ανόδου της διαρθρωτικής ανεργίας. Πέραν αυτού, ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης θα συμπέσει με τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχει η δημογραφική γήρανση στη δυνητική παραγωγή και στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στη βάση αυτή, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη στήριξη της δυνητικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να αναλάβει το Βέλγιο μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν τον ανταγωνισμό, κυρίως στις βιομηχανίες δικτύων, και θα συμβάλουν στην αύξηση της προσφοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων της αγοράς εργασίας (σύστημα διαμόρφωσης μισθών και κίνητρα για την ανάληψη εργασίας) και στο καθεστώς των συντάξεων.

(¹) ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο κείμενο αυτό βρίσκονται στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

- (4) Το μακροοικονομικό σενάριο του προγράμματος προβλέπει ότι, μετά από συρρίκνωση κατά 3,1 % το 2009, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,1 % το 2010 και ο ρυθμός αύξησης θα επιταχυνθεί σε 1,7 % το 2011 και περαιτέρω σε 2,2 % το 2012. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα καταστεί ελαφρώς θετική το 2010 (0,6 %) και θα αυξηθεί σε 1,5 % το 2011. Αυτές οι προβλέψεις, ωστόσο, θεωρούνται απαισιόδοξες με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, όπως τα καλύτερα από τα αναμενόμενα αποτελέσματα το δεύτερο εξάμηνο του 2009. Η προβλεπόμενη σύνθεση της ανάπτυξης φαίνεται να υπερεκτιμά τη συνεισφορά της εγχώριας ζήτησης στην ανάπτυξη το 2010, αλλά στη συνέχεια εμφανίζεται ρεαλιστική. Κατά συνέπεια, αξιολογούμενες με βάση τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα επί του παρόντος⁽¹⁾, οι παραδοχές του προγράμματος για την ανάπτυξη είναι σε γενικές γραμμές εφικτές, ενώ η σύνθεση της ανάπτυξης είναι ευνοϊκή το 2010. Οι προβλέψεις του προγράμματος για τον πληθωρισμό κρίνονται ρεαλιστικές. Από την άλλη πλευρά, οι παραδοχές ως προς την αύξηση των μισθών εμφανίζονται να είναι αισιόδοξες, διότι ο χαμηλότερος ρυθμός αύξησης του κόστους εργασίας σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ εκτιμάται ότι θα ασκήσει πτωτική πίεση στους μισθούς του Βελγίου σε συνθήκες υψηλής ανεργίας. Επιπλέον, η προβλεπόμενη αύξηση του κόστους εργασίας ανά απασχολούμενο είναι πολύ μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη αύξηση της παραγωγικότητας.
- (5) Σύμφωνα με την εκτίμηση του προγράμματος, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης το 2009 θα ανέλθει στο 5,9 % του ΑΕΠ. Η σημαντική επιδείνωση σε σχέση με το έλλειμμα του 1,2 % του ΑΕΠ το 2008 αντανάκλασε σε μεγάλο βαθμό την επίπτωση της οικονομικής κρίσης στα δημόσια οικονομικά, αλλά προκλήθηκε και από τα μέτρα τόνωσης της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ που έλαβε η κυβέρνηση με βάση το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας (ΕΣΑΟ). Η επιδείνωση αντανάκλασε κατά κύριο λόγο την αύξηση του δείκτη δαπανών προς το ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του προγράμματος, η δημοσιονομική πολιτική σχεδιάζεται να καταστεί περιοριστική το 2010 και το 2011 και ακόμη περισσότερο το 2012, με στόχο να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα μέχρι το 2012 και να υπάρξει επάνοδος σε θέση διατηρήσιμων δημόσιων οικονομικών. Αυτό είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνο με τη στρατηγική εξέδου που εισηγήθηκε το Συμβούλιο και λαμβανομένων επίσης υπόψη του υψηλού δείκτη δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ και της άνω του μέσου όρου δημοσιονομικής επίπτωσης της δημογραφικής γήρανσης.
- (6) Το πρόγραμμα θέτει ως στόχο για το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης 4,8 % του ΑΕΠ το 2010, ο οποίος είναι σύμφωνος με τη σύσταση του Συμβουλίου 2ας Δεκεμβρίου 2009 βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7. Ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός του 2010 προέβλεπε έλλειμμα 5,6 % του ΑΕΠ. Η αναθεώρηση προς το κάτω του δημοσιονομικού στόχου για το 2010 αντανάκλασε τις ευνοϊκότερες μακροοικονομικές προοπτικές στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα (μειώνοντας το έλλειμμα κατά 0,3 % του ΑΕΠ περίπου) καθώς και το γεγονός ότι ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός δεν λαμβάνει υπόψη τα προγραμματισθέντα μέτρα εξυγίανσης ύψους 0,5 % του ΑΕΠ για άλλες βαθμίδες διακυβέρνησης. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα, ο δείκτης των εσόδων αυξάνεται από 47,7 % του ΑΕΠ το 2009 σε 49,1 % το 2010, ενώ ο δείκτης των δαπανών αυξάνεται από 53,7 % σε 53,9 % του ΑΕΠ. Το διαρθρωτικό έλλειμμα στο πρόγραμμα (δηλ. κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο μείον έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα, που έχει υπολογιστεί εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των στοιχείων του προγράμματος, σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία) παρουσιάζει βελτίωση από 3,8 % του ΑΕΠ το 2009 σε 3,4 % του ΑΕΠ το 2010. Αν ληφθεί υπόψη ότι το πρόγραμμα χαρακτηρίσε ορισμένα από τα προσωρινά μέτρα τόνωσης του 2009 (0,2 % του ΑΕΠ) ως έκτακτα, η συνολική προσαρμογή θα ανερχόταν στο 0,5 % του GDP. Η βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου το 2010 αντανάκλασε τα μέτρα εξυγίανσης της τάξης του 1% περίπου του ΑΕΠ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν αύξηση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων στη Φλάνδρα, αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης, υψηλότερους συντελεστές φορολόγησης επιχειρήσεων, την είσπραξη μη φορολογικών εσόδων από τον τραπεζικό τομέα και τους παραγωγούς πυρηνικής ενέργειας και εξοικονομήσεις από την ενδιάμεση κατανάλωση και τους μισθούς. Αυτό αντισταθμίζεται εν μέρει από μια επεκτατική τάση αύξησης των δαπανών ως αποτέλεσμα των μέτρων που ελήφθησαν προηγουμένως και της δημοσιονομικής επίπτωσης της δημογραφικής γήρανσης (περίπου 0,5 % του ΑΕΠ). Η επίπτωση των έκτακτων μέτρων είναι πολύ περιορισμένη (κάτω του 0,1 % του ΑΕΠ).
- (7) Ο βασικός στόχος της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής είναι να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα μέχρι το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009 βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7, και να επιτευχθεί ένας ισοσκελισμένος προϋπολογισμός μέχρι το 2015, τόσο σε ονομαστικούς όσο και σε διαρθρωτικούς όρους. Για το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα θέτει στόχο να μειωθεί το έλλειμμα από 5,9 % του ΑΕΠ το 2009 σε 4,8 % το 2010, σε 4,1 % το 2011 και σε 3 % το 2012. Το πρωτογενές ισοζύγιο παρουσιάζει ελαφρά μεγαλύτερη βελτίωση, εφόσον οι δαπάνες για τόκους προγραμματίζονται να αυξηθούν κατά 0,2 % του ΑΕΠ την προγραμματική περίοδο. Το διαρθρωτικό έλλειμμα, που έχει υπολογιστεί εκ νέου βάσει των στοιχείων του προγράμματος, θα μειωθεί από 3,8 % του ΑΕΠ το 2009 σε 3,4 % του ΑΕΠ το 2010, σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2011 και σε 2,2 % του ΑΕΠ το 2012. Μετά την προσαρμογή της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ το 2010, το πρόγραμμα προβλέπει προσαρμογή 0,5 % και 0,75 % του ΑΕΠ το 2011 και το 2012 αντίστοιχα, που υπερβαίνει κατά μέσο όρο το 0,5 % του ΑΕΠ ετησίως κατά την προγραμματική περίοδο. Το ποσοστό αυτό είναι ελαφρώς χαμηλότερο από τη συνιστώμενη βάση του άρθρου 126 παράγραφος 7 μέση δημοσιονομική προσαρμογή του 0,75 % του ΑΕΠ, διότι βασίζεται σε καλύτερες μακροοικονομικές παραδοχές. Η προσαρμογή φαίνεται να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στα τελευταία έτη του προγράμματος και βασίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό σε αυξήσεις των εσόδων παρά στη μείωση των δαπανών. Η προσαρμογή στηρίζεται σε μια ισχυρή μείωση του ελλείμματος της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και σε μικρότερες μειώσεις των ελλειμμάτων των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και των προϋπολογισμών των Περιφερειών και των Κοινοτήτων. Η κυβέρνηση δεν σχεδιάζει τη λήψη έκτακτων μέτρων. Τα μέτρα που στηρίζουν το στόχο για το 2011 δεν είναι απολύτως προσδιορισμένα, ούτε έχουν καθοριστεί μέτρα για το 2012. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τη δέσμευση για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου, ο οποίος αντιπροσωπεύει πλεόνασμα 0,5 % του ΑΕΠ σε διαρθρωτικούς όρους. Δεδομένων των πλέον πρόσφατων προβλέψεων, ο

⁽¹⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, αλλά και άλλα στοιχεία που γνωστοποιήθηκαν στη συνέχεια.

- μεσοπρόθεσμος στόχος αντανάκλα τους στόχους του Συμφώνου. Το πρόγραμμα δεν προβλέπει ωστόσο την επίτευξη του εντός της προγραμματικής περιόδου.
- (8) Η εξέλιξη των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων μπορεί να είναι στην πραγματικότητα κάπως χειρότερη σε σχέση με τις προβλέψεις του προγράμματος. Το 2010, αυτό θα οφείλεται ενδεχομένως στην πιθανή υπερεκτίμηση των εσόδων από τη φορολόγηση επιχειρήσεων. Επιπλέον, τα μέτρα που στηρίζουν τη δημοσιονομική εξέλιξη δεν προσδιορίζονται απολύτως για το 2011 και δεν έχει προσδιοριστεί κανένα μέτρο για το 2012. Επιπροσθέτως, το σχετικά ευνοϊκό μακροοικονομικό σενάριο, με προβλέψεις για σχετικά μεγάλη αύξηση των μισθών, μπορεί να έχει δυσμενέστερα από τα αναμενόμενα δημοσιονομικά αποτελέσματα. Ακόμη, η κυβέρνηση πρόσφερε σημαντικές εγγυήσεις στον τραπεζικό τομέα οι οποίες θα μπορούσαν να αυξήσουν τα μελλοντικά ελλείμματα και το χρέος, εάν ενεργοποιηθούν, αν και ορισμένες από τις δαπάνες της δημόσιας στήριξης του χρηματοπιστωτικού τομέα μπορούν επίσης να ανακτηθούν στο μέλλον. Τέλος, η επίτευξη των στόχων και η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012 μπορεί να μην είναι απολύτως εξασφαλισμένες, διότι η διαδικασία δίνει σε κάποιο βαθμό έμφαση στην τελευταία περίοδο και ο στόχος για έλλειμμα 3 % του ΑΕΠ το 2012 δεν αφήνει περιθώρια, εάν ληφθεί ιδίως υπόψη ότι οι επιδόσεις των βελγικών αρχών όσον αφορά την τήρηση των δημοσιονομικών στόχων δεν είναι πάντοτε θετικές.
- (9) Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους εκτιμάται στο 97,9 % του ΑΕΠ το 2009, από 89,8 % το προηγούμενο έτος. Η αύξηση αυτή οφείλεται στη μεγάλη αύξηση του ελλείμματος και την αρνητική αύξηση του ΑΕΠ. Ο δείκτης ακαθάριστου δημόσιου χρέους ήταν λοιπόν το 2009 πολύ υψηλότερος από την προβλεπόμενη στη Συνθήκη τιμή αναφοράς και, σύμφωνα με το πρόγραμμα, παρουσιάζει αυξητική τάση μέχρι το 2011 (οπότε θα ανέλθει στο 101,4 % του ΑΕΠ). Εκτιμάται ότι θα μειωθεί ελαφρά στο 100,6 % του ΑΕΠ το 2012. Η περαιτέρω αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στη συνέχιση των υψηλών δημόσιων ελλειμμάτων. Δεδομένων των κινδύνων αρνητικών εξελίξεων για τους δημοσιονομικούς στόχους, η πορεία του δείκτη του χρέους θα μπορούσε να είναι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που προβλέπει το πρόγραμμα, ιδίως μετά το 2011. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την πιθανή ανάγκη περαιτέρω στήριξης του χρηματοπιστωτικού τομέα εμφανίζονται περιορισμένοι στη σημερινή συγκυρία.
- (10) Από τις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις για το χρέος, με την παραδοχή ότι οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ θα επιστρέψουν σταδιακά στις τιμές που προβλέπονταν πριν από την κρίση και ότι οι δείκτες φορολογικών εσόδων θα επανέλθουν στα επίπεδα πριν από την κρίση, συνάγεται ότι η δημοσιονομική στρατηγική του προγράμματος, εκ πρώτης όψεως, δεν θα είναι αρκετή για τη σταθεροποίηση του δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ μέχρι το 2020 και για το λόγο αυτό η προσπάθεια εξυγίανσης θα πρέπει να συνεχιστεί και μετά την προγραμματική περίοδο.
- (11) Ο μακροπρόθεσμος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης είναι σαφώς μεγαλύτερος από το μέσο όρο της ΕΕ, κυρίως λόγω της σχετικά μεγάλης αύξησης των δαπανών για συντάξεις ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά τις επόμενες δεκαετίες. Η δημοσιονομική θέση το 2009, όπως εκτιμάται στο πρόγραμμα, επιβαρύνει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης στο κενό διατηρησιμότητας. Η διασφάλιση πρωτογενών πλεονασμάτων μεσοπρόθεσμα και η πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας και στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως η περαιτέρω μεταρρύθμιση του συστήματος των συντάξεων με στόχο να περιορι-
- στεί η προβλεπόμενη σημαντική αύξηση των δαπανών για συντάξεις, θα συμβάλουν στη μείωση των κινδύνων διατηρησιμότητας των δημοσίων οικονομικών, οι οποίοι θεωρήθηκαν μεγάλοι στην έκθεση της Επιτροπής για τη διατηρησιμότητα του 2009 ⁽¹⁾.
- (12) Το δημοσιονομικό πλαίσιο του Βελγίου επωφελείται από την ύπαρξη ανεξάρτητων δημοσιονομικών θεσμών. Εντούτοις, οι αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες και τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια εμφανίζονται ασθενή, γεγονός που συνέβαλε σε συχνές υπερβάσεις στο παρελθόν. Το πρόγραμμα εξαγγέλλει ορισμένες βελτιώσεις, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης πολυετών δημοσιονομικών συμφωνιών μεταξύ όλων των κυβερνήσεων, τη λήψη μέτρων για πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό σε ομοσπονδιακό επίπεδο, συχνές και αυστηρές διενέργειες δημοσιονομικού ελέγχου και σχέδιο βελτίωσης του συστήματος υποβολής αναφορών από τις τοπικές κυβερνήσεις. Παρόλα αυτά, θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν περισσότερα για τη βελτίωση του δημοσιονομικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, δεν υπάρχουν πολυετή, υποχρεωτικά ανώτατα όρια δαπανών.
- (13) Το Βέλγιο αντιμετωπίζει συνολικά υψηλή φορολογική επιβάρυνση σε συνδυασμό με υψηλό επίπεδο δημοσίων δαπανών. Η κυβέρνηση έχει λάβει διάφορα μέτρα για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος, που περιλαμβάνουν σημαντικές μειώσεις φόρου για τους εργαζομένους και σε μικρότερο βαθμό για τις επιχειρήσεις. Παρά τα μέτρα αυτά, η αγορά εργασίας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σημαντική αδράνεια, ανεργία και προβλήματα ένταξης λόγω χαμηλών μισθών, επίσης λόγω των αλληλεπιδράσεων με το σύστημα των επιδομάτων ανεργίας. Σε συνθήκες αυστηρής δημοσιονομικής εξυγίανσης, θα πρέπει να αντισταθμιστούν εξ ολοκλήρου οι περαιτέρω περικοπές φορολόγησης της εργασίας. Από την πλευρά των δαπανών, η αύξηση των πρωτογενών δαπανών υπερέβη την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ την περίοδο 2000-2009. Η προγραμματισμένη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος είναι ένα ευπρόσδεκτο βήμα που θα μπορούσε να έχει σημαντικά θετική επίπτωση στον προϋπολογισμό και τη δυναμική ανάπτυξη.
- (14) Συνολικά, το 2010, η δημοσιονομική στρατηγική που ορίζεται στο πρόγραμμα είναι σύμφωνη με τις συστάσεις του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7. Από το 2011 και μετά, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων, η δημοσιονομική στρατηγική μπορεί να μην είναι απολύτως σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7. Συγκεκριμένα, τα μέτρα που στηρίζουν το στόχο για το 2011 προσδιορίζονται μόνο εν μέρει και δεν υπάρχει κανένας καθορισμός μέτρων για το 2012. Το σχετικά αισιόδοξο μακροοικονομικό σενάριο, σε συνδυασμό με τη σχετικά χαμηλότερη ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια σε σχέση με τις συστάσεις, αποτελεί πρόσθετο κίνδυνο για τα επόμενα έτη. Η στρατηγική που λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους μπορεί να μην είναι επαρκής για να επανέλθει ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους σε πτωτική τροχιά, έτσι ώστε

⁽¹⁾ Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ής Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών «το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να εστιάσουν την προσοχή τους σε στρατηγικές με γνώμονα την βιωσιμότητα στα προσεχή προγράμματά τους σταθερότητας και σύγκλισης» και περαιτέρω «καλεί την Επιτροπή, από κοινού με την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, να αναπτύξουν περαιτέρω μεθοδολογίες για την εκτίμηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών εγκρίσας για την επόμενη έκθεση για τη βιωσιμότητα», που προβλέπεται για το 2012.

να προσεγγίζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό. Ως εκ τούτου, η στρατηγική πρέπει να ενισχυθεί με σαφώς προσδιορισμένα μέτρα από το 2011 και πρέπει να εξεταστεί η λήψη πρόσθετων μέτρων για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων σε περίπτωση επαλήθευσης των κινδύνων. Αυτό θα ήταν επίσης χρήσιμο, δεδομένου του υψηλού δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ του Βελγίου, της μεγαλύτερης από το μέσο όρο δημοσιονομικής επίπτωσης της δημογραφικής γήρανσης και των σημαντικών πιθανών υποχρεώσεων της κυβέρνησης λόγω των εγγυήσεων που έχουν παρασχεθεί στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

- (15) Όσον αφορά τις απαιτήσεις παροχής πληροφορικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρουσιάζει περιορισμένα κενά όσον αφορά τα υποχρεωτικά δεδομένα και κάποια κενά όσον αφορά τα προαιρετικά στοιχεία. Στις συστάσεις του της 2ας Δεκεμβρίου 2009 βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 για να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο κάλεσε επίσης τις βελγικές αρχές να αναφέρουν την πρόοδο ως προς την υλοποίηση των συστάσεων του Συμβουλίου σε χωριστό κεφάλαιο των επικαιροποιημένων προγραμμάτων σταθερότητας. Το Βέλγιο συμμορφώθηκε με αυτή τη σύσταση με συμπλήρωμα του προγράμματος ⁽¹⁾.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι, μετά την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική το 2009, σύμφωνα με το ΕΣΑΟ, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός γίνεται περιοριστικός το 2010 και το 2011 και ακόμη περισσότερο το 2012. Εκ πρώτης όψεως, αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση της 2ας Δεκεμβρίου 2009 βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους, ο οποίος αυξήθηκε το 2008 λόγω των μέτρων για την σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, θα εξακολουθήσει να βρίσκεται σε ανοδική τροχιά μέχρι το 2011 και στη συνέχεια θα αρχίσει να μειώνεται και πάλι από το 2012. Αυτό θα είχε σαν αποτέλεσμα το χρέος να τεθεί και πάλι σε καθοδική τροχιά. Εντούτοις, η δημοσιονομική πορεία υπόκειται σε ορισμένους κινδύνους. Το 2010, οι εν δυνάμει αισιόδοξες εκτιμήσεις για τις φορολογικές εισπράξεις μπορεί να οδηγήσουν σε σχετικά υψηλότερο έλλειμμα και μπορεί να επιβάλουν τη λήψη πρόσθετων μέτρων στο πλαίσιο των προβλεπόμενων δημοσιονομικών ελέγχων. Από το 2011, ο βασικός κίνδυνος συνδέεται με το γεγονός ότι τα μέτρα που στηρίζουν το στόχο για το 2011 προσδιορίζονται μόνο εν μέρει και δεν έχουν καθοριστεί μέτρα για το 2012. Επιπλέον, οι ελαφρώς ευνοϊκές μακροοικονομικές παραδοχές, σε συνδυασμό με μέση ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή η οποία είναι κατώτερη

του — % του ΑΕΠ που συνιστά το Συμβούλιο, δημιουργούν πρόσθετο κίνδυνο απόκλισης από τους στόχους. Η βελγική κυβέρνηση, ωστόσο, δεσμεύτηκε στο πρόγραμμα να λάβει τα απαραίτητα έκτακτα μέτρα, σε περίπτωση που η οικονομική μεγέθυνση δεν είναι αρκετή για να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης του ελλείμματος στο 3 % του ΑΕΠ το 2012, τα οποία ενδέχεται πράγματι να είναι απαραίτητα. Η προσαρμογή θα μπορούσε να ευνοηθεί επίσης αν δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στον περιορισμό των δαπανών. Τέλος, ενώ το πρόγραμμα αναγγέλλει ορισμένες βελτιώσεις του δημοσιονομικού πλαισίου, πρέπει να γίνουν περισσότερα για να στηριχθεί η προσπάθεια εξυγίανσης, ιδίως όσον αφορά την εισαγωγή υποχρεωτικών, πολυετών ανώτατων ορίων δαπανών.

Με βάση την ανωτέρω αξιολόγηση και λαμβανομένης υπόψη της σύστασης της 2ας Δεκεμβρίου 2009 βάσει του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ, το Βέλγιο καλείται:

- να διασφαλίσει την επίτευξη του στόχου του προγράμματος όσον αφορά το έλλειμμα για το 2010· να προσδιορίσει τα μέτρα προς υποστήριξη των δημοσιονομικών στόχων πέραν του 2011 ώστε να επιτευχθεί η συνιστώμενη μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια 0,75 % του ΑΕΠ σύμφωνα με τα άρθρο 126, παρ. 7 της σύστασης, και να επιμείνει σταθερά στην ενίσχυση της δημοσιονομικής προσπάθειας σε περίπτωση που επαληθευθούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με το γεγονός ότι το σενάριο του προγράμματος είναι περισσότερο ευνοϊκό από το σενάριο στο οποίο βασίζεται η σύσταση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7· Επιπλέον, συστάθηκε στις βελγικές αρχές να αξιοποιήσουν, πέρα από τις προσπάθειες στο δημοσιονομικό τομέα, κάθε ευκαιρία που δημιουργείται ενδεχομένως και από βελτίωση των οικονομικών συνθηκών, για να επιταχύνουν τη μείωση του δείκτη του ακαθάριστου δημόσιου χρέους και την επάνοδό του στην τιμή αναφοράς.
- να διασφαλίσει υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα μεσοπρόθεσμα και να πραγματοποιήσει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχο να βελτιωθεί η μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών·
- να βελτιώσει την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών θεσπίζοντας ένα αυστηρότερο δημοσιονομικό πλαίσιο και καθορίζοντας υποχρεωτικά, πολυετή ανώτατα όρια δαπανών.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβολών

		2008	2009	2010	2011	2012
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	ΠΣ Ιαν. 2010 COM Νοέμ.	1,0	- 3,1	1,1	1,7	2,2
	2009	1,0	- 2,9	0,6	1,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	1,1	- 3,1	0,4	1,9	2,4

⁽¹⁾ Συγκεκριμένα, δεν παρέχονται τα στοιχεία όσον αφορά τα τομεακά ισοζύγια.

		2008	2009	2010	2011	2012
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Ιαν. 2010 COM Νοέμ.	4,5	0,0	1,5	1,7	1,8
	2009	4,5	0,0	1,3	1,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	4,5	0,0	1,5	1,6	1,6
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	1,8	- 2,4	- 2,5	- 2,2	- 1,4
	2009 ⁽²⁾	1,7	- 2,3	- 2,8	- 2,4	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	2,0	- 2,3	- 2,9	- 2,3	- 1,5
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010 COM Νοέμ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	2009	- 0,2	0,1	0,4	0,3	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	- 1,6	- 1,9	- 2,1	- 2,3	μ.δ.σ.
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010 COM Νοέμ.	48,8	47,7	49,1	49,5	49,8
	2009	48,8	47,7	48,0	48,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	48,7	47,9	48,1	48,5	49,2
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	50,0	53,7	53,9	53,6	52,8
	COM Nov 2009	50,0	53,6	53,8	54,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	49,9	53,8	54,1	53,9	53,6
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	- 1,2	- 5,9	- 4,8	- 4,1	- 3,0
	COM Nov 2009	- 1,2	- 5,9	- 5,8	- 5,8	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	- 1,2	- 5,9	- 6,0	- 5,5	- 4,4
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	2,6	- 2,3	- 1,10	- 0,4	0,8
	COM Nov 2009	2,6	- 2,0	- 1,8	- 1,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	2,5	- 2,0	- 1,9	- 1,2	- 0,1
Κυκλικά προσαρμοσμένο ⁽¹⁾ ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	- 2,2	- 4,6	- 3,4	- 2,9	- 2,2
	COM Nov 2009	- 2,1	- 4,6	- 4,3	- 4,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	- 2,3	- 4,7	- 4,4	- 4,2	- 3,6
Κυκλικά προσαρμοσμένο ⁽²⁾ ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	- 2,2	- 3,8	- 3,4	- 2,9	- 2,2
	COM Nov 2009	- 2,2	- 4,2	- 4,4	- 4,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Σεπτ. 2009	- 2,3	- 4,7	- 4,4	- 4,2	- 3,6
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	89,8	97,9	100,6	101,4	100,6
	COM Nov 2009	89,8	97,2	101,2	104,0	μ.δ.σ.
	SP Sep 2009	89,7	97,5	101,9	103,9	104,3

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια βάσει των προγραμμάτων όπως έχουν υπολογιστεί εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που περιέχονται στα προγράμματα.

⁽²⁾ Βάσει εκτιμώμενης δυνητικής ανάπτυξης 1,7 %, 1,1 %, 1,0 % και 1,2 % αντιστοίχως την περίοδο 2008-2011.

⁽³⁾ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην εκτάκτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα ισούνται προς 0,8 % του ΑΕΠ το 2009 (αυξάνουν το έλλειμμα) με βάση το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Νοεμβρίου 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής, ισούνται προς 0,1 % του ΑΕΠ το 2008 και το 2010 (μειωτικά του ελλείμματος) και 0,5 % του ΑΕΠ το 2009 (αυξητικά του ελλείμματος).

Πηγή:

Πρόγραμμα Σταθερότητας (ΠΣ) προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, φθινόπωρο του 2009 (COM)· υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2009-2012

(2010/C 143/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 26 Απριλίου 2010, το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας, που καλύπτει την περίοδο 2009-2012.
- (2) Η Λιθουανία εξέρχεται από μια από τις πιο ισχυρές υφέσεις στην ΕΕ. Αρκετά έτη ταχείας και ολοένα και λιγότερο διατηρήσιμης ανάπτυξης, που οφειλόταν κυρίως στην εγχώρια ζήτηση και την άνηση της αγοράς ακινήτων, διεκόπησαν το 2008, όταν ο αντίκτυπος της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης πυροδότησε την κατάρρευση της εγχώριας φούσκας, μειώνοντας την εξωτερική ζήτηση και περιορίζοντας σημαντικά την πρόσβαση σε πιστώσεις. Η κατακόρυφη υποχώρηση της εγχώριας ζήτησης και το άνοιγμα του αναξιοποίητου παραγωγικού δυναμικού συνέβαλαν στην άμβλυση των υφιστάμενων ανισορροπιών, περιορίζοντας τον πληθωρισμό και εξαλείφοντας το εξωτερικό έλλειμμα, κυρίως μέσω της κατάρρευσης των εισαγωγών.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο υπήρξε έντονα αρνητικό κατά την περίοδο άνησης της οικονομίας και το οποίο λάμβανε χρηματοδότηση από εισαγωγές κεφαλαίων που συνδέονταν με τον τραπεζικό τομέα, οδηγώντας σε ραγδαία αύξηση των καθαρών εξωτερικών υποχρεώσεων, το 2009 άγγιξε εκτιμώμενο πλεόνασμα 3,1 % του ΑΕΠ. Η κατακόρυφη υποχώρηση των εσόδων της κυβέρνησης που προέκυψε από την οικονομική συρρίκνωση, από κοινού με τις συνέπειες άσκησης μιας επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής πριν τις βουλευτικές εκλογές το 2008, έφεραν τη Λιθουανία αντιμέτωπη με σημαντικές δημοσιονομικές προκλήσεις. Η κυβέρνηση απέδρασε εφαρμόζοντας ισχυρή πολιτική, επιδιώκοντας δημοσιονομική εξυγίανση ούτως ώστε να περιορίσει την επιδείνωση

των δημόσιων οικονομικών και τη συσσώρευση χρέους, στηρίζοντας, μεταξύ άλλων, με αυτόν τον τρόπο και την αξιοπιστία του καθεστώτος επιτροπής συναλλάγματος. Δεδομένων των σημαντικών εσωτερικών και εξωτερικών ανισορροπιών που συσσωρεύτηκαν κατά την περίοδο άνησης της οικονομίας και της δυσκολίας όσον αφορά τη διασφάλιση νέας διενδούς χρηματοδότησης αφότου εδραιώθηκε η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, αυτός ο τρόπος αντίδρασης ήταν συνετός και σύμφωνος με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (ΕΣΑΟ). Ωστόσο, με απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009 στην οποία γίνεται λόγος για ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, η Λιθουανία υπεβλήθη σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ). Οι αναθεωρημένες συστάσεις του Συμβουλίου (άρθρο 126 παράγραφος 7, της 16ης Φεβρουαρίου 2010), ζητούσαν τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012. Απαιτείται επομένως φιλόδοξη δημοσιονομική εξυγίανση (μέση δημοσιονομική προσπάθεια 2,25 % του ΑΕΠ ετησίως), η οποία να στηρίζεται σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Η Λιθουανία αύξησε και μετατόπισε για την αρχή της προγραμματικής περιόδου την απορρόφηση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, προκειμένου να στηρίξει την ευπαθή οικονομία της. Καθόλη τη διάρκεια της κρίσης, η οικονομία επέδειξε υψηλό βαθμό ευελιξίας, καθώς ένα σημαντικό μέρος της προσαρμογής επετεύχθη μέσω μειώσεων στις τιμές και τους μισθούς. Ωστόσο, η μεγάλη αύξηση της ανεργίας, η οποία ενδέχεται να καταστεί διαρθρωτική, θέτει σημαντικούς κινδύνους όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη σύγκλιση. Με γνώμονα την αποκατάσταση της θετικής και διατηρήσιμης ανάπτυξης και την αποφυγή τυχόν επανόδου σε κατάσταση μη διατηρήσιμων εσωτερικών και εξωτερικών ανισορροπιών, οι βασικές οικονομικές προκλήσεις συνδέονται με τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης των μισθολογικών εξελίξεων με την παραγωγικότητα, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της προώθησης του τομειακού μετασχηματισμού προς τους τομείς των εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, καθώς επίσης και της ενθάρρυνσης του περαιτέρω αναπροσανατολισμού προς τα προϊόντα μέσης και υψηλής τεχνολογίας. Έχει ήδη ξεκινήσει μια σημαντική προσπάθεια προσαρμογής των δημόσιων οικονομικών στην αναμενόμενη μικρότερη αύξηση κατά τα επόμενα έτη, ωστόσο αναμένεται μεσοπρόθεσμα η διασφάλιση περαιτέρω προόδου.

- (3) Μολονότι η παρατηρούμενη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ στο πλαίσιο της κρίσης είναι σε μεγάλο βαθμό κυκλικού χαρακτήρα, έχει επηρεαστεί επίσης αρνητικά και το επίπεδο της δυνητικής παραγωγής. Επιπλέον, η κρίση μπορεί να επηρεάσει και τη δυνητική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα λόγω χαμηλότερων επενδύσεων, πιστοδοτικών περιορισμών και ανόδου της διαρθρωτικής ανεργίας. Πέραν αυτού, ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης επιτείνει τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχει η δημογραφική γήρανση στη δυνητική παραγωγή και στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στη βάση αυτή, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη στήριξη της δυνητικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, για τη Λιθουανία καθίσταται σημαντική η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας, η προώθηση της εφαρμογής μεταρρυθμίσεων στους τομείς της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής και του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης καθώς

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στην εξής διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

επίσης και η βελτίωση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης και της διά βίου μάθησης με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου δεξιοτήτων και την αύξηση της παραγωγικότητας.

- (4) Οι μακροοικονομικές παραδοχές του προγράμματος προβλέπουν ότι το πραγματικό ΑΕΠ θα σημειώσει πτώση κατά 15 % το 2009, θα αυξηθεί κατά 1,6 % το 2010, επιταχύνοντας σε 3,2 % το 2011, σημειώνοντας ωστόσο επιβράδυνση σε 1,2 % το 2012. Το σενάριο προβλέπει περαιτέρω συρρίκνωση της εγχώριας ζήτησης το 2010, καθώς η κατάσταση της αγοράς εργασίας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, οι πιστωτικοί όροι εξακολουθούν να είναι αυστηροί και η δημοσιονομική εξυγίανση πρόκειται να συνεχιστεί. Επομένως, η ανάπτυξη το 2010 εξαρτάται από τη σημαντική ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης, η οποία ενισχύεται από τις αυξήσεις των μεριδίων της αγοράς, και την ανάκαμψη στον τομέα των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, η οποία στηρίζεται κυρίως από την ταχεία απορρόφηση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ. Η συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης από την κυβέρνηση αντανακλάται στο μακροοικονομικό σενάριο. Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να συμβάλει θετικά στην ανάπτυξη από το 2011. Αξιολογούμενο με βάση τις τρέχουσες διαθέσιμες πληροφορίες ⁽¹⁾, το σενάριο αυτό φαίνεται να στηρίζεται σε ευνοϊκές αναπτυξιακές παραδοχές για το 2010. Αν και ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης της τάξεως του 2,2 % που προβλέπεται για τα δύο τελευταία έτη της προγραμματικής περιόδου φαίνεται εύλογος, τα χαρακτηριστικά και η σύνθεση της ανάπτυξης μεταξύ των δύο ετών δεν φαίνονται και τόσο εύλογα. Οι προβλέψεις του προγράμματος σχετικά με τον πληθωρισμό φαίνονται ρεαλιστικές. Σύμφωνα με το πρόγραμμα και τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, οι τρέχουσες ονομαστικές μειώσεις των εγχώριων τιμών και μισθών αναμένεται να συνεχιστούν το 2010.

Δεδομένης της κατάρρευσης των εισαγωγών ως αποτέλεσμα της ύφεσης, το πρότερα υψηλό εξωτερικό έλλειμμα μετατράπηκε σε πλεόνασμα, το οποίο αναμένεται να διατηρηθεί και το 2011, πριν το ισοζύγιο μετατραπεί σε ελαφρώς αρνητικό έπειτα από την ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης. Αυτό είναι γενικά εύλογο, παρ' όλο που το μέγεθος του εξωτερικού πλεονάσματος που προβλέπεται για το 2010 είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό που προβλέπουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Η ανεργία προβλέπεται να αυξηθεί το 2010 πριν αρχίσει να μειώνεται από το 2011 και έπειτα. Οι υποθέσεις του προγράμματος σχετικά με τις νομισματικές και συναλλαγματικές ισοτιμίες είναι σύμφωνες με τις υπόλοιπες παραδοχές του μακροοικονομικού σεναρίου.

- (5) Το πρόγραμμα εκτιμά ότι το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης για το 2009 θα ανέλθει σε 9,1 % του ΑΕΠ. Η σημαντική επιδείνωση από έλλειμμα ύψους 3,2 % του ΑΕΠ το 2008 αντανακλά κυρίως τη σημαντική φορολογική υστέρηση λόγω των σημαντικά δυσμενέστερου οικονομικού αποτελέσματος (εκτιμάται συρρίκνωση του ονομαστικού ΑΕΠ κατά 16,9 % έναντι της αναμενόμενης αύξησης ύψους 0,9 % στο προηγούμενο επικαιροποιημένο πρόγραμμα) και παρά την έγκριση κατά τη διάρκεια του έτους σημαντικών μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης ύψους περίπου 8 % του ΑΕΠ. Τα έσοδα μειώθηκαν σημαντικά, αντανάκλωντας την πολύ χαμηλότερη από την αναμενόμενη οικονομική δραστηριότητα, παρ' όλο που η μείωση των εσόδων ήταν πολύ μεγαλύτερη από αυτήν που θα πρότειναν οι συνήθεις ελαστικότητες. Ως αποτέλεσμα των σημαντικών περικοπών στις καταναλωτικές δαπάνες της κυβερ-

νησης, καθώς και στους μισθούς του δημόσιου τομέα, οι δαπάνες σημείωσαν ευρύτερη μείωση σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2008. Επομένως, ο προσανατολισμός περιορισμού των δαπανών δεν επαρκούσε για την αντιστάθμιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης από πλευράς εσόδων. Η εκτιμώμενη επιδείνωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου το 2009 θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με προσοχή, καθώς το εξαιρετικά ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον, ενδέχεται να οδηγήσει σε συνήθεις ελαστικότητες, χωρίς να μπορεί να αντιμετωπίσει επαρκώς τον αντίκτυπο της κατακόρυφης οικονομικής ύφεσης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να παραμείνει περιοριστική από το 2010 και έπειτα. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετικά δυσμενή δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση της Λιθουανίας, η συνεχιζόμενη δημοσιονομική αυστηρότητα το 2010 θεωρείται κατάλληλη και σύμφωνη με το ΕΣΑΟ. Σύμφωνα με τη στρατηγική εξέδου που υποστηρίζει το Συμβούλιο και με γνώμονα τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012, θα πρέπει να συμβάλει προς την επίτευξη σημαντικότερης διατηρήσιμης θέσης των δημόσιων οικονομικών.

- (6) Το πρόγραμμα προβλέπει μείωση του ονομαστικού ελλείμματος στο 8,1 % του ΑΕΠ το 2010· η εν λόγω πρόβλεψη συγκρίνεται με ένα έλλειμμα ύψους 9,5 % του ΑΕΠ, το οποίο έχετε ως στόχο ο προϋπολογισμός που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2009, αντανάκλωντας τη βελτίωση που σημειώθηκε έκτοτε όσον αφορά τις προβλεπόμενες μακροοικονομικές προοπτικές. Η βελτίωση, σε σύγκριση με το εκτιμώμενο αποτέλεσμα για το 2009, οφείλεται κυρίως σε περαιτέρω σημαντικές περικοπές των δαπανών της τάξεως περίπου του 4 % του ΑΕΠ, ιδίως όσον αφορά τις τρέχουσες δαπάνες της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των μισθών του δημόσιου τομέα και των κοινωνικών παροχών. Ωστόσο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του προγράμματος ο δείκτης των δαπανών προς το ΑΕΠ αναμένεται να σημειώσει αύξηση κατά περίπου 1 π.μ., κυρίως λόγω της προγραμματισμένης αύξησης των επενδύσεων και των υψηλότερων πληρωμών τόκων, ενώ αναμένεται περαιτέρω μείωση σε άλλες κατηγορίες δαπανών. Από πλευράς εσόδων, οι αλλαγές περιορίζονται στη μείωση του φορολογικού συντελεστή εισοδήματος εταιρειών και σε ορισμένες αυξήσεις των μη φορολογικών εσόδων. Επιπλέον, ο προϋπολογισμός του 2010 αντικατοπτρίζει επίσης τον αντίκτυπο που είχε καθόλη τη διάρκεια του έτους η εφαρμογή στο δεύτερο μισό του 2009 των μέτρων εξυγίανσης όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες. Οι προβλέψεις του προγράμματος κάνουν λόγο για σημαντική αύξηση του μεριδίου μη εισπραχθέντων φορολογικών εσόδων, κυρίως λόγω της μεγαλύτερης απορρόφησης πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ. Αν και ο δείκτης των φόρων επί της παραγωγής και των εισαγωγών προς το ΑΕΠ προβλέπεται να παραμείνει σε επίπεδο ανάλογο με εκείνο του 2009, ο δείκτης των υφιστάμενων φόρων εισοδήματος και περιουσίας προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω, λόγω της συνεχιζόμενης μείωσης των ονομαστικών μισθών και των κερδών. Τα έκτακτα και προσωρινά μέτρα για το 2010 περιλαμβάνουν την αναστολή μέρους των μεταβιβάσεων στα συνταξιοδοτικά ταμεία του δεύτερου πυλώνα. Ο συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός το 2010, όπως υπολογίστηκε από την αλλαγή στο διαρθρωτικό ισοζύγιο, αναμένεται να είναι περιοριστικός, παρουσιάζοντας βελτίωση κατά ½ ποσοστιαία μονάδα. Ωστόσο, αυτό φαίνεται να υποτιμά σε σημαντικό βαθμό τις προσπάθειες εξυγίανσης εκ μέρους της κυβέρνησης, οι οποίες ανέρχονται συνολικά σε 4,0 % του ΑΕΠ. Η εκτίμηση της εξυγίανσης βάσει του διαρθρωτικού ισοζυγίου θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με εξαιρετική προσοχή, δεδομένου ότι βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με το κενό παραγωγής, οι οποίες υπό τις υφιστάμενες συνθήκες δεν είναι και τόσο ουσιαστικές.

⁽¹⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, αλλά και άλλες πληροφορίες που έγιναν διαθέσιμες έκτοτε.

- (7) Η μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική του προγράμματος στοχεύει στη μείωση του ελλείμματος κάτω από το κατώτατο όριο του 3 % έως το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2010. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το διαρθρωτικό ισοζύγιο, όπως υπολογίστηκε σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία θα βελτιώνεται κατά 2,25 % του ΑΕΠ ετησίως κατά την περίοδο 2011-2012, παρ' όλο που η προσαρμογή φαίνεται να μετατίθεται για το τέλος του προγράμματος. Η βελτίωση αναμένεται να επιτευχθεί κυρίως μέσω περαιτέρω σημαντικής μείωσης του δείκτη των δαπανών (κατά περίπου 4,75 π.μ.), με αναμενόμενη ονομαστική μείωση στις περισσότερες κατηγορίες πρωτογενών δαπανών, ιδίως των αποζημιώσεων των εργαζομένων και των κοινωνικών εισφορών, ενώ ο δείκτης εσόδων προς το ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί (κατά περίπου 1,5 π.μ.). Το πρόγραμμα αναγνωρίζει ρητά ότι η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων που παρουσιάζονται σε αυτό και η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012 απαιτεί πρόσθετα μέτρα ύψους περίπου 4,5 % του ΑΕΠ. Τα μέτρα ευρείας εφαρμογής που προορίζονται να στηρίξουν την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων μετά το 2010 διατυπώνονται σε κάποιο βαθμό στο πρόγραμμα. Η προσαρμογή πραγματοποιείται παράλληλα με προοδευτική βελτίωση των κυκλικών συνθηκών, παρ' όλο που το αρνητικό κενό παραγωγής (που υπολογίστηκε εκ νέου) δεν θα περιοριστεί έως τα τέλη της προγραμματικής περιόδου. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) έχει ενισχυθεί σημαντικά σε σύγκριση με το προηγούμενο επικαιροποιημένο πρόγραμμα, σε διαρθρωτικό πλεόνασμα γενικής κυβέρνησης της τάξεως του 0,5 % του ΑΕΠ, προκειμένου να τονώσει την εμπιστοσύνη στο καθεστώς επιτροπής συναλλάγματος, να περιορίσει την αύξηση του δημοσίου χρέους και να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Το πρόγραμμα, ωστόσο, δεν αναφέρει το έτος-στόχο για την επίτευξη του ΜΔΣ. Δεδομένων των πλέον πρόσφατων προβλέψεων και του επιπέδου του χρέους, ο ΜΔΣ αντικατοπτρίζει επαρκώς τους στόχους του Συμφώνου.
- (8) Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα ενδέχεται να αποδειχτούν χειρότερα από αυτά που προβλέπει το πρόγραμμα καθόλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Το 2010, αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι βασίζεται σε μια ταχύτερη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας από αυτήν που θεωρείται πιθανή. Οι δημοσιονομικοί στόχοι για την περίοδο μετά το 2010 υπόκεινται σε κινδύνους, δεδομένου του περιορισμένου βαθμού πληροφοριών που παρέχονται στο πρόγραμμα όσον αφορά τα μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη των εν λόγω στόχων και της ανάγκης για ανάληψη πρόσθετων μέτρων για την επίτευξη αυτών των στόχων. Επιπλέον, η εμπιστοσύνη σε μια περαιτέρω σημαντική μείωση των δημοσίων δαπανών και σε περιορισμένο μόνο βαθμό στα μέτρα αύξησης των εσόδων κατά τα τελευταία έτη της προγραμματικής περιόδου φαίνεται να υπόκεινται σε κινδύνους όσον αφορά την εφαρμογή τους. Η αποζημίωση των δημοσίων υπαλλήλων προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω κατά 3 π.μ. κατά την περίοδο 2011-2012, ακολουθώντας τις ήδη σημαντικές περικοπές στους μισθούς που εγκρίθηκαν το 2009 και το 2010 και ενδέχεται να παρουσιάσει δυσκολίες όσον αφορά την επίτευξη της. Στα θετικά συγκαταλέγονται το σχετικά καλό ιστορικό των λιθουανικών αρχών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους, με σημαντική εξαίρεση το 2008, η οποία οφειλόταν κυρίως στην εκλογική περίοδο, και η αποφασιστική εξυγίανση που εφαρμόστηκε κατά τη διάρκεια του 2009, παρά την πρωτοφανή οικονομική συρρίκνωση, στοιχεία τα οποία περιορίζουν τους εν λόγω κινδύνους. Επιπλέον, το φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης για το 2010 και τα επόμενα έτη, θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην επίτευξη των απαιτούμενων φιλόδοξων δημοσιονομικών στόχων. Η φανερά αδύναμη μακροοικονομική πρόβλεψη για το 2012 φέρει επίσης την πιθανότητα ελαφρώς μεγαλύτερης αύξησης των εσόδων για το συγκεκριμένο έτος, εφόσον το πρόγραμμα υποστηριχθεί από συγκεκριμένα μέτρα καθόλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.
- (9) Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος υπολογίζεται σε 29,5 % του ΑΕΠ το 2009 σημαντικά ανώτερο του 15,6 % του προηγούμενου έτους. Πέραν της αύξησης του ελλείμματος και της μείωσης της αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ, η αύξηση του δείκτη οφείλεται επίσης και σε μια σημαντική προσαρμογή αποθεμάτων-ροών, η οποία αντανάκλα τη χρηματοδότηση μέρους του ελλείμματος του 2008 κατά το 2009. Ο δείκτης του χρέους προβλέπεται να αυξηθεί περαιτέρω κατά 11,5 π.μ. κατά την προγραμματική περίοδο, φτάνοντας το 41 % του ΑΕΠ το 2012, κυρίως λόγω των συνεχιζόμενων υψηλών δημοσίων ελλειμμάτων. Λαμβάνοντας υπόψη τους αρνητικούς κινδύνους όσον αφορά τους δημοσιονομικούς στόχους, οι οποίοι επιδεινώνονται από την αβεβαιότητα σχετικά με την προσαρμογή των αποθεμάτων-ροών, η εξέλιξη του δείκτη του χρέους ενδέχεται να είναι επίσης λιγότερο ευνοϊκή από ό,τι προβλέπεται στο πρόγραμμα. Ωστόσο, το επίπεδο του χρέους προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης καθόλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.
- (10) Από τις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις ως προς το χρέος που λαμβάνουν ως βάση την υπόθεση ότι οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ θα επιστρέψουν μόνον βαθμιαία στις τιμές που προβλέπονταν πριν από την κρίση, ότι οι δείκτες φορολογικών εσόδων θα επανέλθουν σε προ της κρίσης επίπεδα και θα περιλαμβάνουν την προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση, συνάγεται ότι η προβλεπόμενη στο πρόγραμμα δημοσιονομική στρατηγική, εκ πρώτης όψεως, και χωρίς να υπάρξει αλλαγή πολιτικής, δεν επαρκεί για να σταθεροποιηθεί ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ μέχρι το 2020.
- (11) Οι μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης είναι ελαφρώς υψηλότερες σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ, ιδίως εξαιτίας της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών για συντάξεις κατά τις προσεχείς δεκαετίες. Η δημοσιονομική κατάσταση του 2009, όπως εκτιμάται στο πρόγραμμα, επιτείνει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης στο κενό διατηρησιμότητας. Ο στόχος όσον αφορά τη βελτίωση του πρωτογενούς ισοζυγίου μεσοπρόθεσμα, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα και τη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και του συνταξιοδοτικού συστήματος, οι οποίες έχουν ως στόχο τη συγκράτηση της αύξησης των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση, συμβάλλει στη μείωση των κινδύνων που περιβάλλουν τη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών, οι οποίοι στην έκθεση της Επιτροπής του 2009 για τη διατηρησιμότητα αξιολογήθηκαν ως υψηλοί ⁽¹⁾.

(1) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών «το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να εστιάσουν την προσοχή τους σε στρατηγικές με γνώμονα την βιωσιμότητα στα προσεχή προγράμματά τους σταθερότητας και συγκλίσης» και περαιτέρω «καλεί την Επιτροπή, από κοινού με την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, να αναπτύξουν περαιτέρω μεθοδολογίες για την εκτίμηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών εγκαίρως για την επόμενη έκθεση για τη βιωσιμότητα», που προβλέπεται για το 2012.

(12) Στα χρόνια υψηλής ανάπτυξης που προηγήθηκαν της παρούσας ύφεσης, το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο της Λιθουανίας δεν κατόρθωσε να αποτρέψει τις υπερβάσεις των δαπανών. Η πολύ έντονη αύξηση των εσόδων διευκόλυνε τις επαναλαμβανόμενες αναθεωρήσεις προς τα πάνω των στόχων όσον αφορά τις δαπάνες. Με σκοπό την ενίσχυση του πλαισίου, τον Νοέμβριο του 2007 θεσπίστηκε νόμος περί δημοσιονομικής πειθαρχίας για την κεντρική διοίκηση. Ο νόμος αυτός εστιάζει στην κατάρτιση και εκτέλεση του ετήσιου προϋπολογισμού και δεν προβλέπει στις διατάξεις του τη θέσπιση μερικών ακόμη από τα στοιχεία που κρίνονται απαραίτητα σε έναν μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Ο μηχανισμός επιβολής του νόμου είναι πολύ αδύναμος και δεν προβλέπει κυρώσεις. Γενικά, υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες όσον αφορά την έλλειψη διαφάνειας της δημοσιονομικής διαδικασίας, περιλαμβανομένης της ενδεδειγμένης αναφοράς των πράξεων εκτέλεσης εσόδων και δαπανών και της συγκρισιμότητας των δημοσιονομικών δεικτών σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση.

Το πρόγραμμα σύγκλισης του 2010 προτείνει μια σειρά μέτρων για αύξηση της διαφάνειας, περιλαμβανομένης της βελτίωσης όσον αφορά το σύστημα αναφοράς στοιχείων και παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Οι εν λόγω προτάσεις, εάν εφαρμοστούν, μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τα θεσμικά χαρακτηριστικά των δημόσιων οικονομικών.

(13) Η σύνθεση των δημόσιων δαπανών στη Λιθουανία υποστηρίζει την ανάπτυξη, καθώς οι παραγωγικές δαπάνες, όπως για παράδειγμα οι δημόσιες επενδύσεις και οι δαπάνες για την εκπαίδευση και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, είναι σχετικά υψηλές. Ωστόσο, τα μέτρια προς άσχημα αποτελέσματα και οι δείκτες απόδοσης στους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας επισημαίνουν σημαντικά περιθώρια για την άντληση κέρδους αποδοτικότητας. Για τον σκοπό αυτό, έχουν αρχίσει σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα συστήματα εκπαίδευσης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Επιπλέον, η κατάργηση των φορολογικών απαλλαγών και των προτιμησιακών συντελεστών που εφαρμόστηκε το 2009 και οι συνεχιζόμενες προσπάθειες καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και περαιτέρω απλούστευσης και βελτίωσης των φορολογικών υπηρεσιών, συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών, καθώς και στον μετριασμό των κινδύνων που περιβάλλουν τις δημοσιονομικές προοπτικές.

(14) Η στρατηγική που εξασφαλίζει την ομαλή συμμετοχή στον ΜΣΙ ΙΙ βασίζεται στη διασφάλιση της σταθερότητας των συναλλαγματικών ισοτιμιών με τη διατήρηση επαρκών νομισματικών αποθεμάτων, στη χρηματοπιστωτική και δημοσιονομική σταθερότητα καθώς και στη διατήρηση της ευελιξίας των αγορών εργασίας και αγαθών. Από τα τέλη του 2008, η πολιτική αντίδραση όσον αφορά τη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας στη Λιθουανία υπήρξε ισχυρή, ωστόσο η κατάσταση εξακολουθεί να παραμένει προκλητική. Από τα τέλη του 2008 και έως τα τέλη του 2009, η κυβέρνηση έχει πραγματοποιήσει σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης, εγκρίνοντας διάφορες σημαντικές δέσμες μέτρων εξυγίανσης, οι οποίες ανέρχονταν συνολικά πλησίον του 12 % του ΑΕΠ. Ο υψηλός βαθμός ευελιξίας των μισθών και των τιμών συμβάλλει εξίσου στην ανάκτηση μέρους της επιδεινωμένης ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Παρά τις απώλειες που προέκυψαν κατά την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων, ο τραπεζικός τομέας παρέμεινε ορθά κεφαλαιοποιημένος. Η κυβέρνηση άρχισε επίσης σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της κοινωνικής ασφάλισης. Η Λιθουανία ανα-

θεώρησε την εργατική νομοθεσία προκειμένου να βελτιώσει την ευελιξία της αγοράς εργασίας, διευκολύνοντας την προσαρμογή της οικονομίας. Η πρόκληση που προκύπτει είναι η αποφυγή τυχόν επανόδου σε κατάσταση σημαντικών εσωτερικών και εξωτερικών ανισορροπιών, τη στιγμή εδραίωσης της ανάκαμψης.

(15) Συνολικά, το 2010, η δημοσιονομική στρατηγική του προγράμματος είναι εν πολλοίς συνεπής με τις συστάσεις του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2010 βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7. Από το 2011 και έπειτα, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους, η δημοσιονομική στρατηγική ενδέχεται να μην είναι συνεπής προς τη σύσταση του Συμβουλίου. Συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι σχετίζονται με μια πιθανώς αισιόδοξη μακροοικονομική προοπτική για το 2010 και έναν ατελή προσδιορισμό των μέτρων για την επίτευξη της προγραμματιζόμενης εξυγίανσης εντός των δύο τελευταίων ετών, και επιτείνονται λόγω των αβεβαιοτήτων που περιβάλλουν την εφαρμογή των προγραμματιζόμενων μειώσεων των δαπανών. Η προγραμματισμένη δημοσιονομική προσπάθεια ύψους 1½ % για την περίοδο 2010-2012 δεν ανταποκρίνεται επίσης στη σύσταση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 και θα πρέπει να ενισχυθεί με πρόσθετα μέτρα σε περίπτωση που δεν υλοποιηθεί η σχετικά μεγάλη ανάπτυξη που προβλέπεται για το 2010 και το 2011, ούτως ώστε να διασφαλισθεί η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(16) Όσον αφορά τις απαιτήσεις περί πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα έχει ορισμένα κενά όσον αφορά τα προαιρετικά στοιχεία. Στις συστάσεις του βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της 16ης Φεβρουαρίου 2010 με στόχο την εξάλειψη του υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο κάλεσε επίσης τις λιθουανικές αρχές να αναφέρουν την πρόοδο που συντελέστηκε στην εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου σε χωριστό κεφάλαιο των επικαιροποιήσεων των προγραμμάτων σύγκλισης. Αν και υπάρχουν ορισμένα κενά στην παροχή των προαιρετικών στοιχείων, η Λιθουανία συμμορφώθηκε εν πολλοίς με την εν λόγω σύσταση.

Το συνολικό συμπέρασμα είναι ότι η Λιθουανία εφάρμοσε αποφασιστική εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών το 2009, έναντι της σημαντικής επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης, συμβάλλοντας στη συνεχιζόμενη προσαρμογή της οικονομίας και στηρίζοντας την ομαλή συμμετοχή στον ΜΣΙ ΙΙ και τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Η οικονομία αναδύεται επί του παρόντος έπειτα από μια σοβαρή ύφεση, ενώ ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να παραμείνει σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο από εκείνο των ετών αιχμής του πρόσφατου κύκλου. Η εξυγίανση που εφαρμόστηκε το 2009 αποτελεί ήδη σημαντική προσαρμογή των δημόσιων οικονομικών στην αναμενόμενη χαμηλότερη αύξηση μεσοπρόθεσμα. Ο αυστηρότερος έλεγχος των δαπανών και ένα ενισχυμένο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο θα υποστήριζαν την απαιτούμενη περαιτέρω εξυγίανση. Το πρόγραμμα θέτει ως στόχο τη σταδιακή μείωση του ονομαστικού ελλείμματος γενικής κυβέρνησης από το 2010, αποσκοπώντας στη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, παρ' όλο που τα εν λόγω δημοσιονομικά αποτελέσματα υπόκεινται σε κινδύνους δυσμενέστερων εξελίξεων καθόλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση και λαμβανομένης υπόψη της σύστασης της 16ης Φεβρουαρίου 2010 που διατυπώθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ, καθώς επίσης με γνώμονα την ανάγκη να διασφαλισθεί διατηρήσιμη σύγκλιση και η ομαλή συμμετοχή της χώρας στον ΜΣΙ ΙΙ, η Λιθουανία καλείται:

- i) να εξετάσει τη λήψη πρόσθετων διορθωτικών μέτρων το 2010, εφόσον καθίστανται απαραίτητα για την επίτευξη της προβλεπόμενης εξυγίανσης, πέραν της αυστηρής εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό,
- ii) να προσδιορίσει τα μέτρα που θα στηρίξουν πλήρως την απαιτούμενη προσαρμογή κατά την προγραμματική περίοδο, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7, και να είναι έτοιμη να εγκρίνει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης σε περίπτωση που υλοποιηθούν οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το γεγονός ότι οι μακροοικονομικές παραδοχές του προγράμματος, είναι πιο ευνοϊκές από τις παραδοχές που υποστηρίζει η σύσταση κατ' εφαρμογή του άρθρου 126 παράγραφος 7,
- iii) να εφαρμόσει τις προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, περιλαμβανομένης και της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος, προκειμένου να περιορίσει τους υψηλούς κινδύνους που περιβάλλουν τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών λόγω της σημαντικής προβλεπόμενης αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών κατά τις προσεχείς δεκαετίες,
- iv) να ενισχύσει τη δημοσιονομική διακυβέρνηση και διαφάνεια, με την ενίσχυση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και του συστήματος αναφοράς των δημοσιονομικών στοιχείων, διασφαλίζοντας τη συγκρισιμότητα των δημοσιονομικών δεικτών σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβολών

		2008	2009	2010	2011	2012
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολής)	ΠΣ Ιαν 2010	2,8	- 15,0	1,6	3,2	1,2
	COM Νοέμ. 2009	2,8	- 18,1	- 3,9	2,5	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	3,5	- 4,8	- 0,2	4,5	μ.δ.σ
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Ιαν 2010	11,1	4,2	-1	1	1,5
	COM Νοέμ. 2009	11,1	3,9	- 0,7	1,0	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	11,2	5,4	3,6	- 0,1	μ.δ.σ
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	8,8	- 7,7	- 5,9	- 2,9	- 1,7
	COM Νοέμ. 2009 ⁽²⁾	11,8	- 8,2	- 10,8	- 8,2	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	5,4	- 2,8	- 5,7	- 4,0	μ.δ.σ
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	- 10,2	3,7	7,5	5,3	4,3
	COM Νοέμ. 2009	- 10,6	3,3	4,8	4,3	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	- 10,2	- 1,8	- 4,7	- 5,7	μ.δ.σ
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	34,2	34,3	36,2	35,6	35,7
	COM Νοέμ. 2009	34,2	36,1	36,8	36,3	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	33,8	35,8	37,3	36,4	μ.δ.σ
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	37,4	43,4	44,3	41,4	38,7
	COM Νοέμ. 2009	37,4	45,9	46,0	46,0	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	36,7	37,8	38,3	36,4	μ.δ.σ
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	- 3,2	- 9,1	- 8,1	- 5,8	- 3,0
	COM Νοέμ. 2009	- 3,2	- 9,8	- 9,2	- 9,7	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	- 2,9	- 2,1	- 1,0	0,0	μ.δ.σ

		2008	2009	2010	2011	2012
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	- 2,6	- 7,8	- 6,2	- 3,6	- 0,6
	COM Νοέμ. 2009	- 2,6	- 8,4	- 7,0	- 7,1	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	- 2,3	- 1,2	0,0	1,1	μ.δ.σ
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽²⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	- 5,6	- 7,0	- 6,5	- 5,0	- 2,6
	COM Νοέμ. 2009	- 6,4	- 7,6	- 6,3	- 7,5	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	- 4,4	- 1,3	0,5	1,1	μ.δ.σ
Διαρθρωτικό ισοζύγιο ⁽³⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	- 6,0	- 7,2	- 6,8	- 4,8	- 2,3
	COM Νοέμ. 2009	- 6,3	- 8,0	- 7,0	- 7,5	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	- 4,9	- 1,8	0,1	1,1	μ.δ.σ
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν 2010	15,6	29,5	36,6	39,8	41,0
	COM Νοέμ. 2009	15,6	29,9	40,7	49,3	μ.δ.σ
	ΠΣ Ιαν 2009	15,3	16,9	18,1	17,1	μ.δ.σ

Σημειώσεις:

(1) Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια βάσει των προγραμμάτων όπως έχουν υπολογιστεί εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που περιέχονται στα προγράμματα.

(2) Βάσει εκτιμώμενης δυναμικής ανάπτυξης 3,0 %, - 0,2 %, - 1,2 % και - 0,3 % αντιστοίχως την περίοδο 2008-2011.

(3) Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην εκτάκτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα ανέρχονται σε 0,5 % του ΑΕΠ το 2008, 0,2 % του ΑΕΠ το 2009 και 0,3 % του ΑΕΠ το 2010· αμφότερα συνεπάγονται βελτίωση του ελλείμματος· και σε 0,3 % του ΑΕΠ το 2011 και 0,3 % του ΑΕΠ το 2012· αμφότερα συνεπάγονται μείωση του ελλείμματος σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα και σε 0,1 % του ΑΕΠ το 2008, 0,6 % το 2009 και 0,7 % το 2010· αμφότερα συνεπάγονται μείωση του ελλείμματος στις φθινοπωρινές προβλέψεις 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Πηγή:

Πρόγραμμα σύγκλισης (ΠΣ)· φθινοπωρινές προβλέψεις 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής (COM)· Υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου για την περίοδο 2009-2014

(2010/C 143/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 26 Απριλίου 2010, το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου, που καλύπτει την περίοδο 2009-2014.
- (2) Η οικονομία του Λουξεμβούργου επλήγη σημαντικά από την κρίση: σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις, το πραγματικό ΑΕΠ, έπειτα από μηδενική ανάπτυξη το 2008, μειώθηκε κατά 3,9 % σε πραγματικούς όρους το 2009, καθώς το σύνολο των παραγόντων ζήτησης, με εξαίρεση τις δημόσιες δαπάνες, σημείωσε πτώση. Η συνεισφορά των καθαρών εξαγωγών παρέμεινε θετική καθώς οι εισαγωγές μειώθηκαν ακόμη περισσότερο από τις εξαγωγές, πιθανώς λόγω της κατάρρευσης στις επενδύσεις σε εξοπλισμό. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας φαίνεται να έχει επηρεαστεί σε μικρότερο από τον αναμενόμενο βαθμό από την κρίση, παρ' όλο που στα τέλη του 2008 οι αρχές του Λουξεμβούργου έπρεπε να οργανώσουν πράξη στήριξης για δύο από τις μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας, οι οποίες ανήκουν σε διεθνείς ομίλους. Η απασχόληση αυξήθηκε εκ νέου κατά μέσο όρο κατά 1,2 % το 2009, αποκλειστικά όμως χάρη στο αποτέλεσμα της πολύ σημαντικής ανάπτυξης που καταγράφηκε το 2008 (+ 4,7 %). Σημειώθηκε ωστόσο ελαφριά πτώση στον χρηματοπιστωτικό τομέα, πολύ μεγαλύτερη όμως ήταν η πτώση στον τομέα της βιομηχανίας. Η ανεργία αυξήθηκε κατά μέσο όρο από 4,9 % το 2008 σε 5,7 % το 2009, παρά τη μαζική προσφυγή στην εργασία μειωμένου χρόνου, την οποία ενθάρρυναν οι αρχές. Η βασική πρόκληση για το Λουξεμβούργο σε αυτό το σημείο είναι η διατήρηση και η ανάπτυξη των ευνοϊκών συνθηκών που κατέστησαν δυνατή την αξιοσημείωτη εμπειρία ανάπτυξης των τελευταίων 25 ετών, η οποία είχε τις βάσεις της στην αυξανόμενη εξειδίκευση της χώρας στον τομέα δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών, ιδίως των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική, απαιτείται πλήρης εστίαση στις μακροπρόθεσμες προοπτικές. Πρώτον, τα πολύ υψηλά έσοδα κατέστησαν ουσιαστικά δυνατή την πολύ έντονη αύξηση των δαπανών και τα αλληπάλληλα πλεονάσματα κατά τα τελευταία έτη, δεν είναι όμως βέβαιο ότι αυτά τα έσοδα θα συνεχίσουν να υφίστανται. Επιπλέον, κυρίως λόγω της γενναιοδωρίας του συνταξιοδοτικού συστήματος της χώρας, η αύξηση των δαπα-

νών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού προβλέπεται να είναι από τις υψηλότερες στην ΕΕ.

- (3) Μολονότι η παρατηρούμενη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ στο πλαίσιο της κρίσης είναι σε μεγάλο βαθμό κυκλικού χαρακτήρα, το επίπεδο της δυνητικής παραγωγής επηρεάστηκε επίσης αρνητικά. Επιπλέον, η κρίση μπορεί να επηρεάσει και τη δυνητική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα λόγω χαμηλότερων επενδύσεων, πιστοδοτικών περιορισμών και ανόδου της διαρθρωτικής ανεργίας και διαρκούς μείωσης της ανάπτυξης των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων σε όλο τον κόσμο. Πέραν αυτού, ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης επιτείνει τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχει η δημογραφική γήρανση στη δυνητική παραγωγή και στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στη βάση αυτή, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη στήριξη της δυνητικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, για το Λουξεμβούργο είναι σημαντικό να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού των μόνιμων κατοίκων, να ενισχύσει την ελκυστικότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, να ενισχύσει τη μισθολογική συμπεριφορά, η οποία λαμβάνει υπόψη τη σημαντική αύξηση του κόστους εργασίας που παρατηρείται κατά τα τελευταία έτη, και να συνεχίσει τις προσπάθειες για αύξηση των δραστηριοτήτων Ε&Α της χώρας.
- (4) Οι μακροοικονομικές παραδοχές του προγράμματος προβλέπουν αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,5 % το 2010, έπειτα από συρρίκνωση κατά 3,9 % το 2009, και κατά μέσο όρο κατά 2,9 % ετησίως για το υπόλοιπο της προγραμματικής περιόδου. Αξιολογούμενο με βάση τις τρέχουσες διαθέσιμες πληροφορίες ⁽²⁾, το σενάριο αυτό φαίνεται να στηρίζεται σε κάπως ευνοϊκές αναπτυξιακές παραδοχές για το 2010 ακόμη και εάν ληφθούν υπόψη δεδομένα καλύτερα από τα αναμενόμενα για το τρίτο τρίμηνο του 2009. Για την περίοδο 2011-2014, οι προβλέψεις του προγράμματος για την ανάπτυξη είναι, σε γενικές γραμμές, εύλογες σε συνάρτηση με τις εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για δυνητική ανάπτυξη και την παραδοχή για σταδιακή κάλυψη του κενού παραγωγής. Οι προβλέψεις του προγράμματος σχετικά με την απασχόληση, την ανεργία και τον πληθωρισμό φαίνονται, επίσης, ρεαλιστικές.
- (5) Το πρόγραμμα εκτιμά ότι το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης για το 2009 θα ανέλθει σε 1,1 % του ΑΕΠ. Αυτή η σημαντική χειροτέρευση σε σχέση με το ύψους 2,5 % του ΑΕΠ πλεονάσμα το 2008 προκύπτει κυρίως από την αύξηση κατά 5 περίπου ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ για τις δημόσιες δαπάνες, οι οποίες αντισταθμίζονται εν μέρει μόνο από την αύξηση του δείκτη των εσόδων (η οποία προκύπτει αποκλειστικά από το γεγονός ότι το ονομαστικό ΑΕΠ σημείωσε πτώση μεγαλύτερη από αυτήν των εσόδων). Η αύξηση του δείκτη των δαπανών αντιπροσωπεύει σε μεγάλο βαθμό τον αντίκτυπο της κρίσης στα δημόσια οικονομικά μέσω των αυτόματων σταθεροποιητικών μηχανισμών, αλλά σε αυτήν συνέβαλαν και τα μέτρα παροχής κινήτρων που εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση βάσει του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στην εξής διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

⁽²⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, αλλά και άλλες πληροφορίες που έγιναν διαθέσιμες έκτοτε.

της οικονομίας (ΕΣΑΟ), τα οποία ανήλθαν σε 1,75 % του ΑΕΠ. Τα εν λόγω μέτρα περιλάμβαναν κυρίως τη σημαντική επιτάχυνση των δημοσίων επενδυτικών προγραμμάτων καθώς και σημαντικές περικοπές φόρων, μόνιμου χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, προγραμματίζεται να δοθεί υποστηρικτικός χαρακτήρας στη δημοσιονομική πολιτική το 2010, η οποία, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετικά ευνοϊκή δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση του Λουξεμβούργου, συνάδει με το ΕΣΑΟ. Ωστόσο, οι προβλέψεις του προγράμματος από το 2011 και εξής, με βάση την παραδοχή μη μεταβολής πολιτικών, δεν αντιπροσωπεύουν έναν περιοριστικό προσανατολισμό ακολουθώντας τη στρατηγική εξέδου που εισηγήθηκε το Συμβούλιο, παρ' ότι το πρόγραμμα αναγνωρίζει την πρόθεση των αρχών για λήψη διορθωτικών μέτρων.

(6) Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί σε 3,9 % του ΑΕΠ το 2010, επιδείνωση η οποία προκύπτει από την αύξηση των δαπανών κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ και την ύφεση των εσόδων κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Η αύξηση των δαπανών προκύπτει κυρίως από τις υψηλές δαπάνες στους τομείς της εκπαίδευσης (0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ), της οικογενειακής πολιτικής (0,25 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ) και των δημόσιων υποδομών (0,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ). Η μείωση των εσόδων είναι αποτέλεσμα της μείωσης των εσόδων από άμεσους φόρους (κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ), κυρίως λόγω των επιπτώσεων της κρίσης, ιδίως στη φορολογία εταιρειών. Επιπλέον, ο συντελεστής της φορολογίας εταιρειών μειώθηκε από 22 % σε 21 %, με εκτιμώμενη εκ των προτέρων επίπτωση περίπου κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Η μείωση των εσόδων θα ήταν επίσης αποτέλεσμα, σε μικρότερο βαθμό, της μείωσης των έμμεσων φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που συνδέονται με το ΑΕΠ (κατά 0,4 και 0,2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, αντίστοιχα). Αφού του έλλειμμα για το 2009 αναθεωρήθηκε προς τα κάτω κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ όσον αφορά την εκτίμηση του προϋπολογισμού, αν και ο στόχος όσον αφορά το έλλειμμα για το 2010 μειώθηκε κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες, το πρόγραμμα προβλέπει ότι η επιδείνωση του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης για το 2010 θα φθάσει τις 2,8 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (συγκριτικά με τις 2,1 ποσοστιαίες μονάδες που προβλέπει ο προϋπολογισμός). Το διαρθρωτικό ισοζύγιο (δηλαδή το κυκλικό προσαρμοσμένο ισοζύγιο που υπολογίζεται σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία, βάσει των πληροφοριών του προγράμματος, μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και λοιπών μέτρων) προβλέπεται να μειωθεί κατά περίπου 3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ από πλεόνασμα της τάξεως περίπου του 1 % του ΑΕΠ το 2009.

(7) Για την περίοδο μετά το 2010, το πρόγραμμα παρουσιάζει ένα άρτιο δημοσιονομικό σενάριο το οποίο βασίζεται σε μια υπόθεση «μη μεταβολής των πολιτικών», κατά την οποία το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης θα αυξηθεί αρχικά σε 5,0 % του ΑΕΠ το 2011 και στη συνέχεια θα μειωθεί σταδιακά σε 4,6 % του ΑΕΠ το 2012 και σε 4,3 % του ΑΕΠ το 2013, πριν φθάσει το 3,1 % του ΑΕΠ το 2014, καθώς οι επιπτώσεις της κρίσης αρχίζουν σταδιακά να υποχωρούν. Επομένως, στο εν λόγω σενάριο επισημαίνεται ότι το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης θα παραμείνει πάνω από το 3 % του ΑΕΠ έως το τέλος της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Η αυτόματη μείωση του ελλείματος θα είναι αποτέλεσμα τόσο της σταδιακής ανάκαμψης του δείκτη των εσόδων όσο και της ελαφράς μείωσης του δείκτη των δαπανών. Έπειτα από την ύφεση που καταγράφεται το 2011 (38,1 % του ΑΕΠ), προβλέπεται ελαφρά αύξηση του δείκτη των δαπανών σε 39,5 % του ΑΕΠ,

κυρίως λόγω της αύξησης των άμεσων φόρων από το 2011, έτος κατά το οποίο η καθυστερημένη επίπτωση της κρίσης επί των εσόδων εκτιμάται ότι θα αγγίξει το μέγιστο επίπεδο. Ταυτόχρονα, λόγω της προοδευτικής επιτάχυνσης των ρυθμών αύξησης, ο δείκτης των δαπανών προβλέπεται να μειωθεί ελαφρώς σε 42,7 % το 2014 από το μέγιστο επίπεδο του 43,6 % του ΑΕΠ στο οποίο έφθασε το 2010. Το διαρθρωτικό έλλειμμα (όπως υπολογίστηκε εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής) αρχικά θα αυξηθεί από 2,25 % του ΑΕΠ το 2010 σε 3,5 % το 2011, τη στιγμή που το ονομαστικό έλλειμμα θα φθάσει το 5,0 % του ΑΕΠ και στη συνέχεια θα μειωθεί ελαφρώς στο 2,25 % του ΑΕΠ το 2014, ακολουθώντας την καθοδική πορεία του ονομαστικού ελλείματος. Το πρόγραμμα αναγνωρίζει ότι ο βασικός στόχος της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής είναι η εξισορρόπηση των δημόσιων οικονομικών έως το 2014, μέσω της μείωσης του ονομαστικού ελλείματος κατά περίπου 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ ετησίως. Ωστόσο, τυχόν πληροφορία όσον αφορά το επίπεδο των εσόδων και των δαπανών που συνδέονται με αυτήν την πορεία προσαρμογής ή τα μέτρα στήριξης αναβάλλεται ώστε να έχει πραγματοποιηθεί διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Απριλίου του τρέχοντος έτους.

Το πρόγραμμα επισημαίνει ότι λόγω της σημασίας των τεκμαρτών υποχρεώσεων που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) μετατράπηκε από διαρθρωτικό έλλειμμα ύψους 0,8 % του ΑΕΠ σε διαρθρωτικό πλεόνασμα ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων προβλέψεων και επιπέδων χρέους, ο εν λόγω ΜΔΣ δεν φαίνεται να λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις τεκμαρτές υποχρεώσεις που συνδέονται με τη γήρανση, παρ' όλο που το χρέος βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από το επίπεδο αναφοράς της Συνθήκης. Το πρόγραμμα δεν προβλέπει επίτευξη του εν λόγω ΜΔΣ εντός της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα.

(8) Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα το 2010 μπορεί να είναι κάπως καλύτερο από ό,τι προβλέπει το πρόγραμμα. Ωστόσο, αυτό δεν αλλοιώνει κατά κανένα τρόπο το σκεπτικό για την επίτευξη της προγραμματισμένης δημοσιονομικής διόρθωσης κατά τα έτη 2011-2014. Η δυνατή βελτίωση των αποτελεσμάτων του 2010 σχετίζεται με αποτέλεσμα βάσης που προκύπτει από την προς τα κάτω αναθεώρηση κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ στο έλλειμμα του 2009 (σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις για το έλλειμμα στον προϋπολογισμό του 2010), το οποίο δεν μετατράπηκε πλήρως σε καλύτερο αποτέλεσμα κατά το 2010. Συνεπώς, η επιδείνωση του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης το 2010 προβλέπεται πλέον να φθάσει το 2,8 % του ΑΕΠ, τη στιγμή που στον προϋπολογισμό προβλεπόταν να ανέλθει σε ποσοστό ύψους 2,1 %. Επιπλέον, πριν από την κρίση, τα δημοσιονομικά αποτελέσματα του Λουξεμβούργου ήταν συχνά καλύτερα από εκείνα που είχαν αρχικά προγραμματιστεί. Για την περίοδο 2011-2014, το «σενάριο μη μεταβολής των πολιτικών» παρουσιάζει μια εύλογη εικόνα όσον αφορά τις εξελίξεις στον τομέα των δημόσιων οικονομικών, με το πιθανό θετικό αποτέλεσμα βάσης να αντισταθμίζεται εν πολλοίς με τους αρνητικούς κινδύνους που συνδέονται με τις μακροοικονομικές προοπτικές. Όσον αφορά την εναλλακτική πορεία προσαρμογής που έχει ως στόχο τη μείωση του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης σε επίπεδο κάτω του 3 % έως το 2014, δεν είναι εφικτή η αξιολόγηση, ελλείψει πληροφοριών όσον αφορά το επίπεδο εσόδων και δαπανών που συνδέονται με τα προγραμματισμένα ελλείματα και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη της προβλεπόμενης εξυγίανσης.

- (9) Ο δείκτης του ελλείμματος διπλασιάστηκε από 6,6 % του ΑΕΠ το 2007 σε 13,5 % το 2008, κυρίως λόγω της δημοσιονομικής στήριξης προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το πρόγραμμα προβλέπει περαιτέρω αύξηση από 14,9 % του ΑΕΠ το 2009 σε 37,4 % το 2014. Η εν λόγω αύξηση θα υπερβεί το άθροισμα των προβλεπόμενων ελλειμμάτων, λόγω των αισθητών μεταβιβάσεων από την κεντρική κυβέρνηση προς την κοινωνική ασφάλιση. Αν και ο δείκτης του χρέους αυξάνεται, παραμένει σε αρκετά χαμηλότερο επίπεδο από το επίπεδο της τιμής αναφοράς της Συνθήκης καθ' όλη την προγραμματική περίοδο. Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και, σε μικρότερο βαθμό, η κεντρική διοίκηση διατηρούν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δημιουργήθηκαν από τα αλληλέλληλα πλεονάσματα προηγούμενων ετών. Ωστόσο, τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για να καλύψουν τις μελλοντικές υποχρεώσεις της κοινωνικής ασφάλισης.
- (10) Από τις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις ως προς το χρέος έως το 2020, που λαμβάνουν ως βάση την υπόθεση ότι οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ θα επιστρέψουν μόνον βαθμιαία στις τιμές που προβλέπονταν πριν από την κρίση και ότι οι δείκτες φορολογικών εσόδων θα επανέλθουν σε προ της κρίσης επίπεδα, πράγμα που περιλαμβάνει την προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, προκύπτει ότι η δημοσιονομική εξέλιξη του προγράμματος, εκ πρώτης όψεως και χωρίς περαιτέρω μεταβολή της πολιτικής, δεν επαρκεί για τη σταθεροποίηση του χρέους έως το 2020.
- (11) Ο μακροπρόθεσμος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης είναι σημαντικά υψηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ, καθώς επηρεάζεται ιδίως από μια πολύ σημαντική προβλεπόμενη αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών. Τα σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που συσσωρεύτηκαν στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης θα συμβάλλουν στη μερική χρηματοδότηση της προβλεπόμενης αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών, ενώ τα δημοσιονομικά σχέδια έως το 2014 επισημαίνουν ότι το διαρθρωτικό πρωτογενές πλεόνασμα δεν θα επαρκεί πλέον για την αντιστάθμιση των αυξανόμενων δαπανών της δημογραφικής γήρανσης. Η επίτευξη μεγάλων πρωτογενών πλεονασμάτων μεσοπρόθεσμα και, όπως αναγνωρίζουν οι αρχές της χώρας, η εφαρμογή μέτρων για τον περιορισμό της σημαντικής αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών θα συνέβαλαν στη μείωση των κινδύνων ως προς τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, οι οποίοι στην έκθεση της Επιτροπής του 2009 για τη διατηρησιμότητα (Sustainability Report) ⁽¹⁾ αξιολογήθηκαν ως μεσαίας τάξεως.
- (12) Οι αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες και τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια (εξαιρουμένου του πολυετούς κρατικού προγράμματος κεφαλαιουχικών δαπανών) δεν φαίνεται να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για το Λουξεμβούργο. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να οδήγησε σε σημαντικές δημοσιονομικές αποκλίσεις στο παρελθόν, παρόλο που ενδέχεται να διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στις επαναλαμβανόμενες και ουσιαστικές αναθεωρήσεις των δεδομένων των δημοσίων οικονομικών που παρατηρήθηκαν κατά τα τελευταία έτη (σε γενικές γραμμές, προς ένα πιο θετικό αποτέλεσμα). Το πρόγραμμα δεν ανακοινώνει κάποιο σχέδιο εν προκειμένω.
- (13) Η διάθρωση των δημόσιων οικονομικών φαίνεται συγκριτικά ευνοϊκή στο Λουξεμβούργο: οι δημόσιες δαπάνες και η φορολογική επιβάρυνση είναι σχετικά χαμηλές συγκριτικά με εκείνες άλλων κρατών μελών. Ειδικότερα, η φορολογία του εισοδήματος της εργασίας και οι καταναλωτικές δαπάνες της κυβέρνησης είναι συγκριτικά χαμηλές. Επιπλέον, οι δημόσιες επενδύσεις είναι από τις υψηλότερες σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, υπάρχει περιθώριο για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών, μεταξύ άλλων στον τομέα της εκπαίδευσης. Επιπλέον, η αλληλεπίδραση των γενναίων δωρών κοινωνικών παροχών και η –και συγκριτικά χαμηλή– φορολογία του εισοδήματος της εργασίας δεν φαίνεται να παρέχουν επαρκή κίνητρα για εργασία στα άτομα με μέσο ή χαμηλό εισόδημα. Τέλος, οι μεταρρυθμίσεις του σχετικού γενναϊόδωρου συνταξιοδοτικού συστήματος θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο βάρος που συνεπάγεται η γήρανση του πληθυσμού.
- (14) Συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη την ευνοϊκή αρχική δημοσιονομική κατάσταση του Λουξεμβούργου στις αρχές της κρίσης και το χαμηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους, ο προγραμματισμένος υποστηρικτικός δημοσιονομικός προσανατολισμός για το 2010 κρίνεται κατάλληλος και σύμφωνος με το ΕΣΑΟ. Από το 2011 και εξής, οι προβλέψεις του προγράμματος περί μη μεταβολής των πολιτικών δεν συμφωνούν με τις απαιτήσεις του Συμφώνου καθώς δεν περιλαμβάνουν τις απαιτούμενες προσπάθειες εξυγίανσης που είναι απαραίτητες για τη μείωση του ελλείμματος σε ποσοστό μικρότερο του 3 % του ΑΕΠ και την προσέγγιση με ικανοποιητικό ρυθμό του ΜΔΣ σε πλεόνασμα ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Επίσης δεν συμφωνεί με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 20ής Οκτωβρίου σχετικά με τη δημοσιονομική στρατηγική εξόδου. Από την άλλη πλευρά, η ανακοινωθείσα πρόθεση της κυβέρνησης να ξεκινήσει την προσπάθεια εξυγίανσης από το 2011 και εξής και να περιορίζει το διαρθρωτικό έλλειμμα κατά περίπου 0,75 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως από το 2011 και εξής δεν μπορεί να αξιολογηθεί δεδομένου ότι δεν παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που θα στηρίζουν την εν λόγω στρατηγική εξυγίανσης.
- (15) Όσον αφορά τις απαιτήσεις περί πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρουσιάζει ορισμένα κενά όσον αφορά τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα προαιρετικά στοιχεία ⁽²⁾.

Το συνολικό συμπέρασμα είναι ότι, λόγω της οικονομικής επιβράδυνσης και της υγιούς δημοσιονομικής θέσης του Λουξεμβούργου, η προσωρινή επιδείνωση του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης το 2009 και το 2010 αντικατοπτρίζει εν μέρει την ενδεδειγμένη έγκριση μέτρων παροχής κινήτρων. Ωστόσο, από το 2011, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός όπως παρουσιάζεται στο «σενάριο μη μεταβολής των πολιτικών» του προγράμματος δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμφωνεί με τις απαιτήσεις του Συμφώνου, καθώς το δημόσιο έλλειμμα θα παρέμενε σε ποσοστό άνω του 3 % του ΑΕΠ έως το 2014· επομένως, καμία προσπάθεια εξυγίανσης δεν θα μπορούσε να διασφαλίσει τη μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3 % του ΑΕΠ και η πρόοδος προς τον ΜΔΣ θα καθίστατο ανεπαρκής. Ενώ οι αρχές έχουν την πρόθεση να ακολουθήσουν μια πιο φιλόδοξη πορεία εξυγίανσης με στόχο την ισοσκελίση των δημόσιων οικονομικών έως το 2014 και να επιτύχουν τον μεσοπρόθεσμο στόχο κατά τα επόμενα έτη, αυτή η πορεία προσαρμογής δεν μπορεί να αξιολογηθεί ορθώς ελλείψει πληροφοριών όσον αφορά τα μέτρα στήριξης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με

⁽¹⁾ Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών «το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να εστιάσουν την προσοχή τους σε στρατηγικές με γνώμονα τη βιωσιμότητα στα προσεχή προγράμματά τους σταθερότητας και σύγκλισης» και περαιτέρω «καλεί την Επιτροπή, από κοινού με την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, να αναπτύξουν περαιτέρω μεθοδολογίες για την εκτίμηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών εγκαίρως για την επόμενη έκθεση για τη βιωσιμότητα», που προβλέπεται για το 2012.

⁽²⁾ Συγκεκριμένα, δεν παρέχονται στοιχεία για τα τομεακά αποτελέσματα με εξαίρεση τον τομέα γενικής κυβέρνησης.

τα ανωτέρω μέτρα θα ήσαν συνεπώς ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, υπάρχουν ανησυχίες αναφορικά με τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών, τα οποία καλούνται να σηκώσουν ιδιαίτερα βαρύ φορτίο τις προσεχείς δεκαετίες, καθώς η αύξηση των δημοσίων δαπανών λόγω γήρανσης του πληθυσμού αναμένεται να είναι μεταξύ των υψηλότερων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Βάσει της ανωτέρω εκτίμησης το Λουξεμβούργο καλείται:

- i) να αρχίσει τη δημοσιονομική εξυγίανση από το 2011 με στόχο να περιορίσει το έλλειμμα σε επίπεδο κάτω του 3% του ΑΕΠ και

στη συνέχεια να σημειώσει πρόοδο ως προς τον ΜΔΣ και να καθορίσει εν προκειμένω τα απαιτούμενα για την επίτευξη της εξυγίανσης μέτρα· και

- ii) εν όψει του σημαντικής προβλεπόμενης αύξησης των σχετικών με την ηλικία του πληθυσμού δαπανών, να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, προβαίνοντας στη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και να ορίσει ΜΔΣ που να συνεκτιμά επαρκώς τις σχετικές με τη γήρανση τεκμαρτές υποχρεώσεις.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	ΠΣΤ Ιαν. 2010	0,0	- 3,9	2,5	3,0	2,7	2,9	3,1
	COM Νοέμβ. 2009	0,0	- 3,6	1,1	1,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	1,0	- 0,9	1,4	4,5	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Ιαν. 2010	4,1	4,1	0,0	2,1	1,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	COM Νοέμβ. 2009	4,1	0,0	1,8	1,7	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	4,1	0,6	2,5	2,9	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	1,9	- 4,0	- 3,4	- 2,8	- 2,4	- 2,0	- 1,7
	COM Νοέμβ. 2009 ⁽²⁾	1,7	- 3,9	- 4,6	- 5,0	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	1,1	- 2,3	- 3,5	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	COM Νοέμβ. 2009	4,9	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	40,2	41,6	39,6	38,3	38,5	39,0	39,5
	COM Νοέμβ. 2009	40,2	41,1	39,7	39,4	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	43,2	42,8	42,8	40,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	37,7	42,6	43,5	43,2	43,2	43,3	42,6
	COM Νοέμβ. 2009	37,7	43,3	43,9	43,6	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	41,2	43,4	44,3	39,4	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Γενικό δημοσιονομικό ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	2,5	- 1,1	- 3,9	- 5,0	- 4,6	- 4,3	- 3,1
	COM Νοέμβ. 2009	2,5	- 2,2	- 4,2	- 4,2	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	43,2	42,8	42,8	40,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	2,8	- 0,5	- 3,3	- 4,3	- 3,7	- 3,3	- 2,1
	COM Νοέμβ. 2009	2,7	- 1,6	- 3,6	- 3,6	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	2,3	- 0,3	- 1,2	1,5	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽¹⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	1,6	0,9	- 2,2	- 3,6	- 3,4	- 3,3	- 2,3
	COM Νοέμβ. 2009	1,6	- 0,3	- 2,0	- 1,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	2,4	1,6	0,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Διαρθρωτικό αποτέλεσμα ⁽³⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	1,6	0,9	- 2,2	- 3,6	- 3,4	- 3,3	- 2,3
	COM Νοέμβ. 2009	1,6	- 0,3	- 2,0	- 1,8	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	2,4	1,6	0,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Ιαν. 2010	13,5	14,9	18,3	23,9	29,3	34,1	37,4
	COM Νοέμβ. 2009	13,5	15,0	16,4	17,7	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	ΠΣ Οκτ. 2008	14,4	14,9	17,0	14,3	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.

Σημειώσεις:

(¹) Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια σύμφωνα με τα προγράμματα όπως υπολογίσθηκαν εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τα στοιχεία που περιέχουν τα προγράμματα.

(²) Βάσει εκτιμώμενης δυναμικής ανάπτυξης 3,6 %, 2,0 %, 1,9 % και 2,2 % αντίστοιχα την περίοδο 2008-2011.

(³) Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην εκτάκτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα και τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής, δεν υπάρχουν έκτακτα ή άλλα προσωρινά μέτρα κατά την περίοδο 2010-2014.

Πηγή:

Πρόγραμμα σταθερότητας (ΠΣ)· φθινοπωρινές προβλέψεις 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής (COM)· υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας, για την περίοδο 2009-2012

(2010/C 143/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 26 Απριλίου 2010, το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας, που καλύπτει την περίοδο 2009-2012.
- (2) Η Πολωνία ήταν η μόνη χώρα της ΕΕ που είχε θετική ανάπτυξη το 2009, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1,7 %. Αυτές οι επιδόσεις είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού ευνοϊκών παραγόντων και ιδίως υγιών βασικών οικονομικών μεγεθών όταν άρχισε η κρίση, του ορθά κεφαλαιοποιημένου και υγιή χρηματοπιστωτικού τομέα, του σχετικά κλειστού χαρακτήρα της οικονομίας, της σημαντικής υποτίμησης του πολωνικού νομίσματος στα αρχικά στάδια της κρίσης καθώς και της έγκαιρης άσκησης συμβιβαστικής νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής.

Παρόλο που ορισμένοι παράγοντες που υποστηρίζουν την ανάπτυξη έχουν προσωρινό χαρακτήρα — το περιθώριο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής υποστηρικτικού χαρακτήρα εξαλείφθηκε κατά μεγάλο μέρος και σημειώθηκε ανατίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας — οι οικονομικές προοπτικές της Πολωνίας έχουν βελτιωθεί σημαντικά κατά τους τελευταίους μήνες. Οι κυριότερες προκλήσεις για τα επόμενα έτη είναι η ανάκτηση της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών και η διασφάλιση μιας διατηρήσιμης διαδικασίας εξάλειψης της οικονομικής υστέρησης χωρίς να υπονομεύεται η δημοσιονομική και μακροοικονομική σταθερότητα. Καθώς η Πολωνία δεν χρησιμοποίησε τις περιόδους ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας (2006-2008) για την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών της, το διαρθρωτικό δημόσιο έλλειμμα (δηλ. το κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο μη λαμβανομένων υπόψη των εκτάκτων και λοιπών μέτρων που υπολογίζεται σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία βάσει των πληροφοριών του επικαιροποιημένου προγράμματος) προβλέπεται να ανέλθει σε ποσοστό ύψους 7 % του ΑΕΠ το 2009. Βάσει της κοινοποίησης των πολωνικών αρχών τον Απρίλιο του 2009 όσον αφορά την ΔΥΕ, για την ύπαρξη δημοσίου ελλείμματος σε ποσοστό ύψους 3,9 % του ΑΕΠ το 2008, το Συμβούλιο αποφάσισε στις 7 Ιουλίου 2009 για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος και συνέστησε τη διόρθωσή του έως το 2012.

- (3) Μολονότι η παρατηρούμενη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ στο πλαίσιο της κρίσης είναι σε μεγάλο βαθμό κυκλικού χαρακτήρα, το επίπεδο της δυνητικής παραγωγής επηρεάστηκε επίσης αρνητικά. Επιπλέον, η κρίση μπορεί να επηρεάσει και τη δυνητική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα λόγω χαμηλότερων επενδύσεων, πιστοδοτικών περιορισμών και ανόδου της διαρθρωτικής ανεργίας, ωστόσο οι επιπτώσεις στην Πολωνία πρέπει να είναι πιο ήπιες λόγω του χαμηλότερου βαθμού σπατάλης κεφαλαίου και της ευελιξίας της πολωνικής αγοράς εργασίας. Πέραν αυτού, ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης επιδεινώνεται με τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχει η δημογραφική γήρανση στη δυνητική παραγωγή και στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Στη βάση αυτή, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη στήριξη της δυνητικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης στην Πολωνία και την ανάγκη για μεταρρυθμίσεις που θα στηρίξουν την τρέχουσα διαδικασία εξάλειψης της οικονομικής υστέρησης, κρίνεται σημαντική η λήψη περαιτέρω μέτρων που θα ενισχύσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, θα βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και θα τονώσουν τις ιδιωτικές δαπάνες για Ε&Α.

- (4) Οι βασικές μακροοικονομικές παραδοχές των δημοσιονομικών προβλέψεων του προγράμματος κάνουν λόγο για επιτάχυνση στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ από 1,7 % το 2009 σε 3 % το 2010, σε 4,5 % το 2011 και σε 4,2 % το 2012. Αν αξιολογηθεί με βάση τις διαθέσιμες επί του παρόντος πληροφορίες⁽²⁾, η υπόθεση για αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2010 μοιάζει ελαφρώς ευνοϊκή ενώ πιο ευνοϊκές μοιάζουν οι προβλέψεις για το 2011 και το 2012. Το πρόγραμμα παρουσιάζει ένα εναλλακτικό «σενάριο κινδύνου» με χαμηλότερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, σε ποσοστό ύψους 2,7 % το 2010, 3,7 % το 2011 και 3,5 % το 2012, κάτι το οποίο φαίνεται πιο εύλογο. Λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες πληροφορίες, οι προβλέψεις του προγράμματος για σταδιακή ανάκαμψη της απασχόλησης κατά την περίοδο 2010-2012 είναι εύλογη, ειδικότερα λόγω του ότι η ταχεία προσαρμογή των πραγματικών μισθών φαίνεται να αμβλύνει τις επιπτώσεις της ύφεσης στον τομέα της απασχόλησης. Οι προβλέψεις του προγράμματος για τον πληθωρισμό, ο οποίος παρουσιάζει μείωση της τάξεως περίπου του 2 % το 2010 έπειτα από την ανατίμηση του νομίσματος και τη συγκράτηση των μισθολογικών πιέσεων, τις οποίες ακολούθησε κατά συνέπεια μια μετριοπαθής αντίδραση, σύμφωνη με τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης, είναι ρεαλιστικές.

- (5) Το πρόγραμμα εκτιμά ότι το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης για 2009 θα ανέλθει σε 7,2 % του ΑΕΠ. Η σημαντική χειροτέρευση σε σχέση με το ύψους 3,6 % του ΑΕΠ έλλειμμα το 2008 οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον αντίκτυπο της κρίσης στα δημόσια οικονομικά, αλλά σε αυτήν συνέβαλαν επίσης και τα μέτρα παροχής κινήτρων ύψους περίπου 2 % του ΑΕΠ, τα

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

⁽²⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009, αλλά και άλλες πληροφορίες που έγιναν διαθέσιμες έκτοτε, ιδίως τις ενδιάμεσες προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2010.

οποία εφάρμοσε η κυβέρνηση το 2009, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (ΕΣΑΟ). Τα κύρια στοιχεία των μέτρων παροχής κινήτρων ήταν οι περικοπές στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (που αποφασίστηκε το 2007), η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και μια τιμαριθμική προσαρμογή των κοινωνικών μεταβιβάσεων. Από την άλλη πλευρά, το αποτέλεσμα για το έλλειμμα το 2009 θα ήταν ακόμη χειρότερο εάν τα εκτιμώμενα σε περίπου 1,5 ποσοστιαία μονάδα μέτρα περιορισμού του ελλείμματος δεν είχαν εφαρμοστεί (μείωση των διοικητικών δαπανών και αύξηση των μερισμάτων κρατικών επιχειρήσεων). Παρά τη λήψη των εν λόγω μέτρων, το διαρθρωτικό ισοζύγιο επιδεινώθηκε περισσότερο από 2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2009, αντανάκλωντας επίσης υπέρβαση δαπανών σε ορισμένους επιμέρους τομείς της γενικής κυβέρνησης⁽¹⁾ και τη δυσμενή σύνθεση της ανάπτυξης.

Παρά το υψηλό επίπεδο του διαρθρωτικού ελλείμματος και την πρόβλεψη για σημαντική αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας, το πρόγραμμα προβλέπει μια στρατηγική σταδιακή εξόδου με περιορισμένη δημοσιονομική εξυγίανση για την περίοδο 2010-2011.

- (6) Το πρόγραμμα προβλέπει ελαφριά μείωση του δημοσίου ελλείμματος σε 6,9 % του ΑΕΠ το 2010. Η μείωση αυτή θα επιτευχθεί μέσω μιας σημαντικής αύξησης του δείκτη των εσόδων (κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες), η οποία θα αντισταθμίσει με το παραπάνω την πολύ μεγάλη αύξηση του δείκτη των δαπανών (κατά 1,9 ποσοστιαίες μονάδες), κυρίως λόγω της αύξησης των κεφαλαιουχικών δαπανών (που χρηματοδοτούνται εν μέρει από κοινοτικά κονδύλια). Τα κύρια μέτρα εξυγίανσης που περιλαμβάνονται στον κρατικό υπολογισμό είναι η αύξηση ορισμένων ειδικών και οιονεί ειδικών φόρων καταλόγησης (περίπου 0,2 % του ΑΕΠ) και η μείωση των μισθολογικών αυξήσεων (0,3 % του ΑΕΠ) συνολικού ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Η βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου εκτιμάται σε 0,8 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ και θα αντανάκλα επίσης μια ευνοϊκή σύνθεση της ανάπτυξης οδηγώντας σε μια υψηλότερη από τη συνηθισμένη φορολογική ελαστικότητα. Οι δημοσιονομικές προσπάθειες που συνεπάγονται τα τρέχοντα σχέδια είναι μικρότερες από τον ετήσιο μέσο όρο που συνέστησε το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2009 για την περίοδο 2010-2012 (τουλάχιστον 1,25 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ).
- (7) Κύριος στόχος της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής του προγράμματος είναι η μείωση του ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ έως το 2012, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου κατ' εφαρμογή του άρθρου 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ. Ωστόσο, η προγραμματισμένη προσαρμογή σε σημαντικό βαθμό μετατίθεται για το τέλος του προγράμματος: το ονομαστικό ισοζύγιο προβλέπεται να βελτιωθεί κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2010, 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το 2011 και 3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2012. Το διαρθρωτικό ισοζύγιο αναμένεται να βελτιωθεί κατά 0,8-0,9 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως κατά την περίοδο 2010-2011 και κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2012. Η μέση

ετήσια διαρθρωτική προσπάθεια για την περίοδο 2010-2012 θα πρέπει να κυμαίνεται σε 1½ του ΑΕΠ, ποσοστό ελαφρώς υψηλότερο από εκείνο που προτείνεται στη σύσταση του Συμβουλίου βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, προκειμένου να αντισταθμιστεί η δημοσιονομική θέση του ονομαστικού ελλείμματος το 2009, η οποία ήταν χειρότερη από αυτήν που προβλεπόταν κατά τη σύσταση του Συμβουλίου. Η εξυγίανση για τα έτη 2011-2012 βασίζεται κυρίως στις δαπάνες, δεν υποστηρίζεται όμως από επαρκώς συγκεκριμένα μέτρα. Ο συνολικός καθαρός αντίκτυπος των ανακαινοθέντων μέτρων, δηλαδή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο «Σχέδιο για την ανάπτυξη και εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών» της 29ης Ιανουαρίου 2010, στο οποίο αναφέρεται εκτενώς το πρόγραμμα σύγκλισης, δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ για την περίοδο 2011-2012⁽²⁾. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τη δέσμευση επίτευξης του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) για ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης στο - 1 % του ΑΕΠ, σε διαρθρωτικούς όρους. Δεδομένων των πλέον πρόσφατων προβλέψεων και του επιπέδου του χρέους, ο ΜΔΣ αντικατοπτρίζει επαρκώς τους στόχους του Συμβουλίου. Ωστόσο, το πρόγραμμα δεν προβλέπει επίτευξη του στόχου εντός της προγραμματικής περιόδου.

- (8) Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα ενδέχεται να αποδειχθούν χειρότερα από αυτά που προβλέπει το πρόγραμμα καθόλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Πρώτον, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ ενδέχεται να αποδειχθεί λιγότερο ευνοϊκή από την προβλεπόμενη, κάτι το οποίο μεταφράζεται σε λιγότερα έσοδα από τα αναμενόμενα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, εάν υλοποιηθεί το εναλλακτικό, πιο προσεκτικό και εύλογο σενάριο, το έλλειμμα το 2012 θα κυμαίνεται κοντά στο 5 % του ΑΕΠ ενώ το υπερβολικό έλλειμμα δεν θα έχει διορθωθεί μέσα στο χρονικό περιθώριο που ορίζει το Συμβούλιο. Δεύτερον, οι δημοσιονομικοί στόχοι για τα έτη 2011 και 2012 δεν στηρίζονται από συγκεκριμένα μέτρα. Το επιβαρυνόμενο εκλογικό χρονοδιάγραμμα των δύο επόμενων ετών (προεδρικές και δημοτικές εκλογές το φθινόπωρο του 2010, κοινοβουλευτικές εκλογές το φθινόπωρο του 2011) εγείρει ερωτήματα σχετικά με τον χρόνο διεκρίνισης και υλοποίησης των εν λόγω μέτρων. Τρίτον, η Πολωνία παρουσιάζει ανάμεικτο ιστορικό επίτευξης των στόχων της ως προς τις δαπάνες της γενικής κυβέρνησης, που διεκρινίζονται στα μετέπειτα επικαιροποιημένα προγράμματα σύγκλισης, και οι νέες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου ενδέχεται να μην επαρκούν για να ανατρέψουν αυτήν την κατάσταση στο χρονικό διάστημα που καλύπτει το πρόγραμμα. Ο προτεινόμενος νέος «έκτακτος» κανόνας για τις δαπάνες, που θα εφαρμοσθεί μέχρι να εισαχθεί ο «στοχοθετημένος» κανόνας δαπανών, καλύπτει ένα πολύ μικρό τμήμα των κρατικών δαπανών (κάτω από το 15 %) και θα έχει ως αποτέλεσμα μικρή ετήσια προσαρμογή, ακόμη και αν εφαρμοστεί πλήρως (κάτω από το 0,2 % του ΑΕΠ ετησίως για το διάστημα 2011-2012)⁽³⁾. Συνολικά, τα δημοσιονομικά αποτελέσματα ενδέχεται να αποδειχθούν χειρότερα από αυτά που προβλέπει το πρόγραμμα.

(2) Το 0,5 % του ΑΕΠ περιλαμβάνει την επίπτωση του κανόνα των δαπανών όπως ορίζεται στην πρώτη δέσμη μεταρρυθμίσεων που υποβλήθηκε στον Πρόεδρο.

(3) Στο πρόγραμμα προβλέπεται η εισαγωγή δύο κανόνων για τις δαπάνες: πρώτα ένας «έκτακτος» κανόνας που καλύπτει μικρό μόνο τμήμα των δαπανών της γενικής κυβέρνησης. Ο κανόνας θα παραμείνει ισχύων έως ότου το διαρθρωτικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης φθάσει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο — ΜΔΣ (έλλειμμα σε ποσοστό 1 % του ΑΕΠ). Έπειτα, οι αρχές σχεδιάζουν να καθιερώσουν «στοχοθετημένο» κανόνα δαπανών (με επιδίωξη να συγκρατηθεί το διαρθρωτικό έλλειμμα στο 1 % του ΑΕΠ), ο οποίος θα καλύπτει ευρύτερο μερίδιο κρατικών δαπανών.

(1) Από αυτό εξαιρείται ο επιμέρους τομέας της κεντρικής κυβέρνησης, όπου σημειώθηκε υστέρηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού παρά τα υψηλά έσοδα.

- (9) Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος εκτιμάται ότι θα αγγίξει το 50,7 % του ΑΕΠ το 2009, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 47,2 % το 2008. Ο δείκτης αυτός προβλέπεται να σημειώσει αύξηση κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες κατά την προγραμματική περίοδο αγγίζοντας περίπου το 56 % του ΑΕΠ το 2012, παραμένοντας ωστόσο κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης, κυρίως λόγω των υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Η αύξηση του δείκτη του χρέους προβλέπεται να συγκρατηθεί από σημαντικά έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις οι οποίες προγραμματίζονται για το 2010. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες των συνθηκών της αγοράς και τη χαμηλή επίδοση παλαιότερων σχεδίων ιδιωτικοποίησης, τα έσοδα ενδέχεται να είναι λιγότερα από τα αναμενόμενα. Βάσει ενός διαφορετικού μακροοικονομικού σεναρίου και ενός σεναρίου μη μεταβολής πολιτικών, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, στις φθινοπωρινές προβλέψεις του 2009, πρόβλεψαν ότι ο δείκτης του χρέους θα υπερβεί το κατώτατο όριο του 60 % του ΑΕΠ. Αν και βάσει των πρόσφατων στοιχείων η εν λόγω πρόβλεψη φαίνεται να είναι μάλλον αισιόδοξη, ο δείκτης του χρέους τα επόμενα χρόνια ενδέχεται να είναι υψηλότερος από αυτόν που προβλέπεται στο πρόγραμμα.
- (10) Από τις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις ως προς το χρέος έως το 2020, που λαμβάνουν ως βάση την υπόθεση ότι οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ θα επιστρέψουν βαθμιαία στις τιμές που προβλέπονταν πριν από την κρίση, ότι οι δείκτες φορολογικών εσόδων θα επανέλθουν σε προ της κρίσης επίπεδα και που περιλαμβάνουν την προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών λόγω γήρανσης του πληθυσμού, προκύπτει ότι η δημοσιονομική εξέλιξη του προγράμματος, εκ πρώτης όψεως και χωρίς περαιτέρω αλλαγή πολιτικής, είναι περισσότερο από επαρκής για τη σταθεροποίηση του χρέους έως το 2020. Το πρόγραμμα αναφέρεται σε μεταρρυθμίσεις που θα στηρίξουν τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών (συμπερίληψη των ενστόλων επαγγελματιών κατά τη μεταρρύθμιση του γενικού νόμου για τις συντάξεις, ηλικία συνταξιοδότησης, ταμείο επικουρικής ασφάλισης για τους αγρότες και μείωση των επιδομάτων αναπηρίας). Αν και τα εν λόγω μέτρα, μακροπρόθεσμα, είναι πολύ σημαντικά για τις εξελίξεις στο ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης και την αγορά εργασίας, πρόκειται να εφαρμοστούν σταδιακά, και επομένως δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης κατά την προγραμματική περίοδο.
- (11) Ο μακροχρόνιος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης είναι σημαντικά χαμηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που αντανάκλα την προβλεπόμενη μείωση των δημόσιων δαπανών για τις συντάξεις. Ωστόσο, η δημοσιονομική κατάσταση το 2009 προκαλεί μακροπρόθεσμα ένα σημαντικό κενό διατηρησιμότητας. Η διασφάλιση υψηλότερων πρωτογενών πλεονασμάτων μεσοπρόθεσμα, όπως προβλέπεται ήδη στο πρόγραμμα, αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των κινδύνων που περιβάλλουν τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, οι οποίοι στην έκθεση της Επιτροπής του 2009 για τη διατηρησιμότητα (Sustainability Report) ⁽¹⁾ αξιολογήθηκαν ως μεσαίας τάξεως.
- (12) Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του δημοσιονομικού πλαισίου της Πολωνίας. Η Πολωνία διαθέτει έναν δημοσιονομικό κανόνα, ο οποίος βασίζεται σε τρία κατώτατα όρια για το χρέος (50 %, 55 % και 60 % του ΑΕΠ, με το τελευταίο να θεσπίζεται στο Σύνταγμα), και η ενδεχόμενη παραβίασή του θα ενεργοποιούσε την εφαρμογή εξαιρετικά αυστηρών μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης. Από πλευράς δαπανών, το θεσμικό πλαίσιο δεν εξασφαλίζει επαρκή έλεγχο των δαπανών με αποτέλεσμα την εμφάνιση αλληλέγγυων υπερβάσεων όσον αφορά τις δαπάνες. Το 2009, οι πολωνικές αρχές έλαβαν μέτρα για τη βελτίωση του δημοσιονομικού πλαισίου. Ο υφιστάμενος κανόνας για το χρέος έγινε περιοριστικότερος με τη θέσπιση ειδικών συμπληρωματικών διατάξεων για το είδος των μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν όταν το δημόσιο χρέος υπερβεί το 55 % του ΑΕΠ (εθνικός ορισμός, χωρίς προσαρμογές ΕΣΛ 95). Ο ορίζοντας δημοσιονομικού προγραμματισμού για τον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης επεκτάθηκε από 3 σε 4 έτη. Έγινε κάποια αναδιοργάνωση της γενικής κυβέρνησης, με στόχο την αύξηση της διαφάνειας των δημόσιων λογαριασμών. Τέλος, οι αρχές σχεδιάζουν την ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου που συμπεριλαμβάνει την καθιέρωση «έκτακτου» και «στοχοθετημένου» κανόνα για τις δαπάνες. Ωστόσο, ο «έκτακτος» κανόνας θα καλύπτει μόνο το μη δεσμευτικό μέρος του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης (εκτός των δημοσίων επενδύσεων), το οποίο είναι τώρα μικρότερο από το 15 % των δαπανών γενικής κυβέρνησης. Παρόλο που οι εν λόγω δράσεις θα διευκολύνουν μελλοντικά τις προσπάθειες εξυγίανσης, δεν υποκαθιστούν τα απαιτούμενα για τη στήριξη της πορείας εξυγίανσης μέτρα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.
- (13) Όσον αφορά τη σύνθεση των δημόσιων δαπανών, η Πολωνία διαθέτει ένα σχετικά μεγάλο μέρος των εν λόγω δαπανών στον τομέα της κοινωνικής προστασίας, σε αντίθεση με ένα σχετικά μικρό μέρος των δαπανών σε ορισμένες κατηγορίες που προωθούν την ανάπτυξη (καινοτομία, Ε&Α) και την υγειονομική περιθαλψή. Επιπλέον, φαίνεται ότι υπάρχει πεδίο βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών σε τομείς όπως η υγειονομική περιθαλψή και η εκπαίδευση. Από πλευράς εσόδων, οι φορολογικές επιβαρύνσεις κυμαίνονται κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ, ωστόσο το περίπλοκο σύστημα φορολόγησης και εισπραχής φόρων χρίζει περαιτέρω απλούστευσης. Από το 2005, οι πολωνικές αρχές άρχισαν σταδιακά να καταργούν και να εφαρμόζουν προϋπολογισμούς με βάση τις επιδόσεις, γεγονός το οποίο αναμένεται να βελτιώσει τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα των δαπανών γενικής κυβέρνησης κατά τα επόμενα έτη. Ο προϋπολογισμός του 2010 επέκτεινε το πεδίο του προϋπολογισμού με βάση τις επιδόσεις με την κάλυψη πρόσθετων τμημάτων του τομέα γενικής κυβέρνησης και τη συμπερίληψη πρόσθετων κατηγοριών δαπανών. Η υλοποίηση του πρώτου κρατικού προϋπολογισμού που θα καλύπτεται πλήρως από τον προϋπολογισμό με βάση τις επιδόσεις αναμένεται να πραγματοποιηθεί το 2013.
- (14) Συνολικά, το 2010, η δημοσιονομική στρατηγική του προγράμματος είναι εν πολλοίς συνεπής με τις συστάσεις του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2009 βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ. Ωστόσο, από το 2011 και μετά, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους, η δημοσιονομική στρατηγική δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στις συστάσεις του Συμβουλίου. Η προγραμματισμένη μέση ετήσια διαρθρωτική προσπάθεια για την περίοδο 2010-2012 ανέρχεται σε 1½% του ΑΕΠ, είναι δηλαδή ελαφρώς υψηλότερη από αυτήν που προτείνεται στη σύσταση του Συμβουλίου βάσει της

(1) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών «το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να εσιιάσουν την προσοχή τους σε στρατηγικές με γνώμονα την βιωσιμότητα στα προσεχή προγράμματά τους σταθερότητας και σύγκλισης» και περαιτέρω «καλεί την Επιτροπή, από κοινού με την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, να αναπτύξουν περαιτέρω μεθοδολογίες για την εκτίμηση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών εγκαίρως για την επόμενη έκθεση για τη βιωσιμότητα», που προβλέπεται για το 2012.

διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Ωστόσο, η δημοσιονομική εξυγίανση σε σημαντικό βαθμό μετατίθεται για το τέλος του προγράμματος, οι στόχοι σχετικά με το έλλειμμα στηρίζονται σε ευνοϊκές παραδοχές σχετικά με την ανάπτυξη και η προβλεπόμενη εξοικονόμηση δαπανών δεν στηρίζεται από επαρκώς συγκεκριμένα μέτρα. Λαμβάνοντας υπόψη τις υγιείς οικονομικές επιδόσεις της Πολωνίας κατά τη διάρκεια της κρίσης, τις προβλέψεις των αρχών για ανάκαμψη από το 2010 και μετά, το μεγάλο διαρθρωτικό δημόσιο έλλειμμα και τους στόχους των αρχών για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2012, ενδείκνυται η επίτευξη της εφαρμογής της στρατηγικής δημοσιονομικής εξυγίανσης στις αρχές της περιόδου. Το 2010 θα πρέπει να εκτελεστεί χωρίς παρεκκλίσεις ο προϋπολογισμός, όπου είναι δυνατόν να υστερήσει η εκτέλεση των σχεδίων των τρεχουσών πρωτογενών δαπανών, και τα απροσδόκητα έσοδα να διατεθούν στη μείωση του ελλείμματος. Οι στόχοι για το κρατικό έλλειμμα την περίοδο 2011-2012 θα πρέπει να υποστηρίζονται από σημαντικά πρόσθετα μέτρα, τα οποία θα πρέπει να διασφαλίζουν επίσης ένα επαρκές περιθώριο σε περίπτωση που δεν υλοποιηθούν οι βασικές μακροοικονομικές παραδοχές του προγράμματος.

- (15) Όσον αφορά τις απαιτήσεις περί πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρέχει όλα τα υποχρεωτικά και τα περισσότερα προαιρετικά στοιχεία⁽¹⁾. Στις συστάσεις που διατύπωσε βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ της 7^{ης} Ιουλίου 2009, το Συμβούλιο κάλεσε επίσης την Πολωνία να υποβάλει αναφορά σχετικά με την συντελεσθείσα πρόοδο στην εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου σε χωριστό κεφάλαιο των επικαιροποιημένων προγραμμάτων σύγκλισης. Η Πολωνία συμμορφώθηκε εν μέρει με τη σύσταση αυτή. Συγκεκριμένα, δεν έχουν προσδιοριστεί επαρκώς με κάθε λεπτομέρεια τα μέτρα που είναι απαραίτητα για τη μείωση του ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς μέχρι το 2012, και οι μεταρρυθμίσεις για τη συγκράτηση των τρεχουσών πρωτογενών δαπανών κατά τα επόμενα έτη.

Το συνολικό συμπέρασμα είναι ότι ενώ η Πολωνία προγραμματίζει τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος της χώρας έως το 2012 σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, η δημοσιονομική προσαρμογή μετατίθεται σε σημαντικό βαθμό για το τέλος του προγράμματος, το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης του ελλείμματος προβλέπεται να πραγματοποιηθεί το 2012 και οι στόχοι του προγράμματος σχετικά με το έλλειμμα υπόκεινται σε σημαντικούς κινδύνους δυσμενέστερων εξελίξεων, τόσο από πλευράς εσόδων όσο και από πλευράς δαπανών. Λαμβάνοντας υπόψη την πρόβλεψη των αρχών για ανάκαμψη από το 2010 και το μεγάλο διαρθρωτικό δημόσιο έλλειμμα, ενδείκνυται η επίτευξη της εφαρμογής της στρατηγικής δημοσιονομικής εξυγίανσης στις αρχές της περιόδου. Οι κίνδυνοι

έναντι των δημοσιονομικών στόχων αντανακλούν ευνοϊκές παραδοχές όσον αφορά τους δημοσιονομικούς στόχους, την έλλειψη σημαντικών επαρκώς συγκεκριμένων μέτρων στήριξης των δημοσιονομικών στόχων από το 2011 και έπειτα, ένα ιστορικό υπερβάσεων στις τρέχουσες δαπάνες σε σύγκριση με τον προγραμματισμό και τον αντίκτυπο του εκλογικού κύκλου. Είναι ευπρόσδεκτες οι προθέσεις για ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου, ειδικότερα σε συνδυασμό με την εισαγωγή κανόνων για τις δαπάνες. Όσον αφορά τον «έκτακτο» κανόνα δαπανών, ενδείκνυται υψηλότερος βαθμός φιλοδοξίας, ιδίως όσον αφορά το μέρος των δημόσιων οικονομικών που καλύπτει ο κανόνας.

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση και επίσης υπό το πρίσμα της σύστασης που διατυπώθηκε στις 7 Ιουλίου 2009 κατ' εφαρμογή του άρθρου 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ, καθώς επίσης και δεδομένης της ανάγκης να διασφαλισθεί διατηρησιμότητα σύγκλισης, η Πολωνία καλείται:

- i) να εφαρμόσει αυστηρά τον προϋπολογισμό του 2010, εκτελώντας με υστέρηση, όπου αυτό είναι δυνατόν, τα τρέχοντα σχέδια όσον αφορά τις πρωτογενείς δαπάνες και διαθέτοντας τυχόν απροσδόκητα έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος
- ii) να ενισχύσει τη σχεδιαζόμενη δημοσιονομική προσαρμογή για το 2011, προκειμένου να επιτευχθεί η συνιστώμενη μείση ετήσια δημοσιονομική εξυγίανση σε ποσοστό 1,25 % του ΑΕΠ, σύμφωνα με το άρθρ. 104, παρ. 7 της Σύστασης, και να είναι έτοιμη να εγκρίνει πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης το 2011 και το 2012 σε περίπτωση που υλοποιηθούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με το γεγονός ότι οι παραδοχές του προγράμματος είναι πιο ευνοϊκές από τις παραδοχές που στηρίζει η σύσταση του Συμβουλίου κατ' εφαρμογή του άρθρου 104 παράγραφος 7 της ΣΕΚ
- iii) να προχωρήσει στην ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου, μεταξύ άλλων μέσω της εισαγωγής κανόνα για τις δαπάνες ο οποίος να καλύπτει μεγαλύτερο μέρος των πρωτογενών δαπανών γενικής κυβέρνησης από εκείνον του «έκτακτου» κανόνα που υποβλήθηκε με το Πρόγραμμα σύγκλισης, με κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης και επιβολής αυτού του κανόνα. Αυτό θα απαιτήσει μείωση του μεριδίου των υποχρεωτικών δαπανών στο σύνολο των δαπανών.

Η Πολωνία καλείται επίσης να προσθέσει σε ξεχωριστό κεφάλαιο στο επόμενο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της χώρας, πιο συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που συντελέσθηκε ως προς τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου της 7^{ης} Ιουλίου 2009 κατ' εφαρμογή του άρθρου 104 παράγραφος 7.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβολών

	2008	2009	2010	2011	2012	
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	ΠΣ Φεβ. 2010	5,0	1,7	3,0	4,5	4,2
	COM Νοεμ. 2009	5,0	1,2	1,8	3,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	5,1	3,7	4,0	4,5	μ.δ.σ.

⁽¹⁾ Συγκεκριμένα, δεν παρέχονται οι εκτιμήσεις των συνεισφορών στη δυναμική ανάπτυξη από μεμονωμένους παράγοντες παραγωγής και οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις για ορισμένα στοιχεία του ΑΕΠ.

		2008	2009	2010	2011	2012
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Φεβ. 2010	4,2	4,0	2,1	2,7	3,2
	COM Νοέμ. 2009	4,2	3,9	1,9	2,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	4,2	2,9	2,5	2,5	μ.δ.σ.
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	2,4	- 0,4	- 1,7	- 1,5	- 1,5
	COM Νοέμ. 2009 ⁽²⁾	2,6	- 0,4	- 2,2	- 2,3	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	1,0	- 0,1	- 0,6	- 0,5	μ.δ.σ.
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	- 4,0	- 0,1	- 1,1	- 0,0	- 0,8
	COM Νοέμ. 2009	- 4,0	- 0,2	- 0,3	- 0,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	- 4,0	- 1,8	- 1,3	- 1,5	μ.δ.σ.
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	39,6	37,4	39,6	40,3	40,3
	COM Νοέμ. 2009	39,6	37,6	38,6	38,3	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	39,8	40,7	40,0	39,7	μ.δ.σ.
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	43,3	44,6	46,5	46,2	43,3
	COM Νοέμ. 2009	43,3	44,0	46,1	45,9	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	42,6	43,2	42,4	41,7	μ.δ.σ.
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	- 3,6	- 7,2	- 6,9	- 5,9	- 2,9
	COM Νοέμ. 2009	- 3,6	- 6,4	- 7,5	- 7,6	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	- 2,7	- 2,5	- 2,3	- 1,9	μ.δ.σ.
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	- 1,4	- 4,8	- 4,2	- 3,1	- 0,2
	COM Νοέμ. 2009	- 1,4	- 3,8	- 4,6	- 4,6	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	- 0,3	0,1	0,2	0,5	μ.δ.σ.
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽¹⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	- 4,6	- 7,0	- 6,2	- 5,3	- 2,3
	COM Νοέμ. 2009	- 4,7	- 6,3	- 6,6	- 6,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	- 3,1	- 2,5	- 2,1	- 1,7	μ.δ.σ.
Διαρθρωτικό ισοζύγιο ⁽³⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	- 4,6	- 7,0	- 6,2	- 5,3	- 2,3
	COM Νοέμ. 2009	- 4,7	- 6,4	- 6,6	- 6,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	- 3,1	- 2,5	- 2,3	- 1,7	μ.δ.σ.
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Φεβ. 2010	47,2	50,7	53,1	56,3	55,8
	COM Νοέμ. 2009	47,2	51,7	57,0	61,3	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ 2008	45,9	45,8	45,5	44,8	μ.δ.σ.

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια σύμφωνα με τα προγράμματα, όπως υπολογίστηκαν εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στα προγράμματα.

⁽²⁾ Βάσει εκτιμώμενης δυνητικής ανάπτυξης της τάξεως του 5,0 %, 4,2 %, 3,7 % και 3,3 % αντίστοιχα την περίοδο 2008-20011.

⁽³⁾ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο πλην έκτακτων και λοιπών προσωρινών μέτρων. Τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα ανήκουν στα μ.δ.σ. (μη διαθέσιμα στοιχεία) σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο πρόγραμμα και ανέρχονται σε -0,3 % του ΑΕΠ το 2008 στις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009.

Πηγή:

Πρόγραμμα σύγκλισης (ΠΣ), φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009 (COM)· υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης για
τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης****Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(2010/C 143/05)

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	25.1.2010
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	N 194/09
Κράτος μέλος	Ηνωμένο Βασίλειο
Περιφέρεια	—
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Liquidation aid to Bradford & Bingley
Νομική βάση	Banking (Special Provisions) Act 2008 The Bradford & Bingley plc Transfer of Securities and Property etc. Order 2008
Είδος μέτρου	Ατομική Ενίσχυση
Στόχος	Αποκατάσταση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία, Κλείσιμο
Είδος ενίσχυσης	Δάνειο με ευνοϊκούς όρους, Εγγύηση, Άλλες μορφές εισφορές μετοχικού κεφαλαίου
Προϋπολογισμός	—
Ένταση	—
Διάρκεια	25.1.2010 — Τέλος της διαδικασίας εκκαθάρισης
Κλάδοι της οικονομίας	Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση
Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	The Commissioners for Her Majesty's Treasury 1 Horse Guards Road London SW1A 2HQ UNITED KINGDOM
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_el.htm

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	30.3.2010
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	NN 11/10
Κράτος μέλος	Ιρλανδία
Περιφέρεια	—
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Rescue measure in favour of INBS
Νομική βάση	Building Societies Act 1989, CIFS Act 2008
Είδος μέτρου	Ατομική Ενίσχυση
Στόχος	Αποκατάσταση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία
Είδος ενίσχυσης	Άμεση επιχορήγηση
Προϋπολογισμός	Προβλεπόμενη συνολική ενίσχυση 2 700 εκατ. EUR
Ένταση	—
Διάρκεια	—
Κλάδοι της οικονομίας	Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση
Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Irish Minister for Finance
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_el.htm

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	27.4.2010
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	N 41/10
Κράτος μέλος	Λετονία
Περιφέρεια	Rīga
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Investīciju atbalsts VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" "
Νομική βάση	15.12.2009. MK noteikumi Nr. 1476 "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.3.1.4. aktivitāti "Lidostu infrastruktūras attīstība" "
Είδος μέτρου	Ατομική Ενίσχυση
Στόχος	Τομεακή Ανάπτυξη, Περιφερειακή Ανάπτυξη
Είδος ενίσχυσης	Άμεση επιχορήγηση
Προϋπολογισμός	Προβλεπόμενη συνολική ενίσχυση 124 εκατ. EUR
Ένταση	75 %

Διάρκεια	1.5.2010-31.12.2020
Κλάδοι της οικονομίας	Αερομεταφορές
Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Satiksmes ministrija Gogoļa iela 3 Rīga, LV-1743 LATVIJA
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_el.htm

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	10.5.2010
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	N 116/10
Κράτος μέλος	Γερμανία
Περιφέρεια	—
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Änderung der Regelung für Innovationsbeihilfen an den Schiffbau
Νομική βάση	Richtlinie des Bundesministeriums für Wirtschaft und Technologie zum Förderprogramm „Innovativer Schiffbau sichert wettbewerbsfähige Arbeitsplätze“
Είδος μέτρου	Καθεστώς Ενισχύσεων
Στόχος	Καινοτομία
Είδος ενίσχυσης	Άμεση επιχορήγηση
Προϋπολογισμός	Προβλεπόμενη ετήσια δαπάνη: 22 εκατ. EUR Προβλεπόμενη συνολική ενίσχυση 45 εκατ. EUR
Ένταση	20 %
Διάρκεια	1.5.2010-31.12.2010
Κλάδοι της οικονομίας	Ναυπηγική βιομηχανία
Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie Scharnhorststr. 34-37 10115 Berlin DEUTSCHLAND
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_el.htm

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση COMP/M.5874 — Barclays/Blackstone/Portfolio Hotels)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 143/06)

Στις 21 Μαΐου 2010, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις σχετικά με την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την χαρακτηρίσει συμβίβασιμη με την κοινή αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνον στα αγγλικά και θα δημοσιοποιηθεί χωρίς τα επιχειρηματικά απόρρητα στοιχεία τα οποία ενδέχεται να περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τη σχετική με τις συγκεντρώσεις ενότητα του δικτυακού τόπου για τον ανταγωνισμό της Επιτροπής (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ο δικτυακός αυτός τόπος παρέχει διάφορα μέσα που βοηθούν στον εντοπισμό μεμονωμένων αποφάσεων για συγκεντρώσεις όπως ευρετήρια επιχειρήσεων, αριθμών υποθέσεων, και ημερομηνιών και τομεακά ευρετήρια,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) με αριθμό εγγράφου 32010M5874. Ο δικτυακός τόπος EUR-Lex αποτελεί την επιγραμμική πρόσβαση στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ανακοίνωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, περί πληροφοριών οι οποίες παρέχονται από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών σχετικά με την κατάταξη των εμπορευμάτων στην τελωνειακή ονοματολογία

(2010/C 143/07)

Κάθε δεσμευτική δασμολογική πληροφορία παύει να ισχύει από σήμερα, εφόσον καταστεί ασυμβίβαστη προς την ερμηνεία της τελωνειακής ονοματολογίας όπως η ερμηνεία αυτή προκύπτει από τα ακόλουθα διεθνή δασμολογικά μέτρα:

Τροποποιήσεις των επεξηγηματικών σημειώσεων του εναρμονισμένου συστήματος και της συλλογής των γνωμοδοτήσεων κατάταξης, των εγκεκριμένων από το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας (έγγρ. NC1500 — έκθεση της 44ης συνόδου της επιτροπής του εναρμονισμένου συστήματος):

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

(44η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ Ε.Σ. ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009)

ΕΓΓΡΑΦΟ NC1500

Τροποποιήσεις των επεξηγηματικών σημειώσεων της ονοματολογίας που επισυνάπτεται στη σύμβαση του ΕΣ

84.15	K/16
84.19	K/18
84.33	K/2
85.36	K/1
90.28	K/4
95.04	K/17

Γνωμοδοτήσεις κατάταξης που εκδόθηκαν από την επιτροπή ΕΣ

3002.10/4	K/9
3002.10/5	K/9
3404.90/1	K/10
3504.00/2	K/11
3824.90/18	K/12
3923.90/1	K/13
4014.90/1	K/14
4016.93/2	K/15
9503.00/9 (τροποποίηση της νομικής βάσης)	K/5

Πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία των εν λόγω μέτρων μπορεί να ληφθούν από τη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (rue de la Loi/Wetstraat 200, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË) ή περιέχονται στο δικτυακό τόπο της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης:

http://ec.europa.eu/comm/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/harmonised_system/index_en.htm

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης ⁽¹⁾:

1,00 % την 1η Ιουνίου 2010

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽²⁾

1η Ιουνίου 2010

(2010/C 143/08)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία	Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία		
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,2155	AUD	αυστραλιανό δολάριο	1,4595
JPY	ιαπωνικό γιεν	110,65	CAD	καναδικό δολάριο	1,2766
DKK	δανική κορόνα	7,4393	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	9,4720
GBP	λίρα στερλίνα	0,83470	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο	1,8056
SEK	σουηδική κορόνα	9,6163	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	1,7193
CHF	ελβετικό φράγκο	1,4183	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν	1 478,29
ISK	ισλανδική κορόνα		ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	9,3929
NOK	νορβηγική κορόνα	7,9420	CNY	κινεζικό γιουάν	8,3021
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	HRK	κροατικό κούνα	7,2590
CZK	τσεχική κορόνα	25,628	IDR	ινδονησιακή ρουπία	11 249,90
EEK	εσθονική κορόνα	15,6466	MYR	μαλαισιανό ρίγκιτ	4,0203
HUF	ουγγρικό φιορίνι	276,62	PHP	πέσο Φιλιππινών	56,709
LTL	λιθουανικό λίτας	3,4528	RUB	ρωσικό ρούβλι	38,0290
LVL	λεττονικό λατ	0,7093	THB	ταϊλανδικό μπατ	39,607
PLN	πολωνικό ζλότι	4,1140	BRL	ρεάλ Βραζιλίας	2,2262
RON	ρουμανικό λέι	4,1868	MXN	μεξικανικό πέσο	15,7893
TRY	τουρκική λίρα	1,9288	INR	ινδική ρουπία	57,3170

⁽¹⁾ Επιτόκιο που εφαρμόστηκε στην πλέον πρόσφατη πράξη πριν την αναφερόμενη ημερομηνία. Σε περίπτωση δημοπρασίας μεταβλητού επιτοκίου, το επιτόκιο είναι το οριακό επιτόκιο.

⁽²⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΙΩΝ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ, ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΗ «COSTA DEL SOLE»

ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ — ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΙΚΕΛΕΙΑΣ

ASSESSORATO REGIONALE DELL'ENERGIA E DEI SERVIZI DI PUBBLICA UTILITA (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ) — DIPARTIMENTO REGIONALE DELL'ENERGIA (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ)

UFFICIO REGIONALE PER GLI IDROCARBURI E LA GEOTERMIA ΥΠΗΡΕΣΙΑ — (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑΣ) (U.R.I.G.)

(2010/C 143/09)

Η επιχείρηση Arennina Energy s.r.l. — με έδρα στη Ρώμη, via Alberico II 31 CAP 00193 (C.F./P.IVA 01348720358) — που είναι εγγεγραμμένη στο εμπορικό επιμελητήριο της Ρώμης με αριθ. εμπορικού μητρώου 01348720358, υπέβαλε, στις 18 Δεκεμβρίου 2009, στην πρώην Assessore per l'Industria (Επιθεώρηση Βιομηχανίας) — την αρμόδια αρχή για την παραχώρηση μεταλλευτικών δικαιωμάτων στην Περιφέρεια Σικελίας, με έδρα via Ugo La Malfa 87/89, 90146 Παλέρμο — αίτηση να της χορηγηθεί άδεια — με βάση τον νόμο της περιφέρειας της Σικελίας (L.R.S.) αριθ. 14 της 3ης Ιουλίου 2000 περί μεταφοράς και εφαρμογής της οδηγίας 94/22/ΕΚ — για τη διενέργεια ερευνών για υγρούς ή αέριους υδρογονάνθρακες σε περιοχή ονομαζόμενη «Costa del Sole», η οποία καλύπτει έκταση 4 152 εκταρίων (41,52 km²), κατά μήκος της ανατολικής ακτής της Σικελίας, στην επαρχία Caltanissetta, στην Νοτιοανατολική Σικελία. Η εν λόγω περιοχή βρίσκεται στους δήμους Butera και Gela.

Η προαναφερόμενη περιοχή συνορεύει νότια με το τμήμα της ακτής μεταξύ των σημείων «D» και «E», τη θάλασσα και, προς τις λοιπές κατευθύνσεις, με ελεύθερους χώρους.

Η περιοχή διενέργειας των ερευνών οριοθετείται από συνεχή γραμμή καθοριζόμενη από επτά σημεία, καθώς και από τμήμα κατά μήκος της ακτογραμμής μεταξύ των σημείων «D» και «E».

Τα προαναφερόμενα σημεία ορίζονται ως ακολούθως:

- A. Σε απόσταση περίπου 100 μέτρων από τη νοτιοδυτική γωνία της οικίας Savorni (F. 272 III NE).
- B. Τριγωνομετρικό σημείο σε απόσταση περίπου 289 μέτρων από το Rocca d'Adamo (F.272 III NE).
- C. Τριγωνομετρικό σημείο σε απόσταση περίπου 75 μέτρων από τον πύργο Torre Manfredia (F.272 III NE).
- D. Σημείο τομής της ακτογραμμής και της προέκτασης του ευθύγραμμου τμήματος που συνδέει τα σημεία «B» και «C» (F.272 III NE).
- E. Σημείο τομής της ακτογραμμής και της προέκτασης του ευθύγραμμου τμήματος που συνδέει τα σημεία «F» και «G» (F.272 III NO).

F. Τριγωνομετρικό σημείο σε απόσταση περίπου 18 μέτρων από το Castello di Falconara (F. 272 III NO).

G. Σε απόσταση περίπου 59 μέτρων από τη νοτιοδυτική γωνία των οικιών La Tenutella (F. 272 III NE).

Γεωγραφικές συντεταγμένες

Σημείο	Ανατολικό γεωγρ. μήκος (M.Mario)	Βόρειο γεωγρ. πλάτος
A	1° 42' 23,39"	37° 09' 49,46"
B	1° 43' 35,59"	37° 09' 41,35"
C	1° 41' 11,19"	37° 05' 59,19"
D	1° 41' 08,14"	37° 05' 53,11"
E	1° 35' 57,97"	37° 06' 25,14"
F	1° 36' 03,05"	37° 06' 29,39"
G	1° 38' 33,56"	37° 08' 41,63"

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση χορήγησης άδειας έρευνας στην εν λόγω περιοχή εντός 90 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* δεν θα ληφθούν υπόψη αιτήσεις που θα παραληφθούν μετά την ανωτέρω προθεσμία. Το διάταγμα χορήγησης της άδειας έρευνας θα εκδοθεί εντός έξι μηνών από την προθεσμία υποβολής αιτήσεων από ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 94/22/ΕΚ, γνωστοποιείται εξάλλου ότι τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών αναζήτησης, έρευνας και παραγωγής έχουν ήδη δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας*, αριθ. C 396 της 19ης Δεκεμβρίου 1998 με παραπομπή στις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος του Προέδρου της Δημοκρατίας αριθ. 625 της 25ης Νοεμβρίου 1996 (το οποίο δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας* — *Gazzetta ufficiale della Repubblica Italiana* αριθ. 293 της 14ης Δεκεμβρίου 1996) περί μεταφοράς και εφαρμογής της ανωτέρω οδηγίας στο ιταλικό εθνικό δίκαιο, αποφασημένησαν δε με τον προαναφερόμενο νόμο της Περιφέρειας της Σικελίας αριθ. 14 της 3ης Ιουλίου 2000 (που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Περιφέρειας της Σικελίας* αριθ. 32 της 7ης Ιουλίου 2000).

Οι όροι και οι απαιτήσεις όσον αφορά την άσκηση ή την παύση της δραστηριότητας καθορίζονται στον προαναφερόμενο νόμο αριθ. 14 της Περιφέρειας της Σικελίας της 3ης Ιουλίου 2000 και στην τυπική συγγραφή υποχρεώσεων (Disciplinare Tipo) που εκδόθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 91 της 30ης Οκτωβρίου 2003 και αριθ. 88 της 20ης Οκτωβρίου 2004 της Assessore per l'Industria, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Περιφέρειας Σικελίας, αντιστοίχως, αριθ. 49 μέρος Ι της 14ης Νοεμβρίου 2003 και αριθ. 46 μέρος Ι της 5ης Νοεμβρίου 2004.

Τα σχετικά με την αίτηση έγγραφα είναι κατατεθειμένα στο Ufficio Regionale per gli Idrocarburi e la Geotermia, Dipartimento Regionale dell'Energia, via Ugo La Malfa 101, 90146 Palermo PA, ITALIA, στη διάθεση των ενδιαφερομένων που επιθυμούν να λάβουν γνώση.

Παλέρμο, 21 Απριλίου 2010.

Ο προϊστάμενος μηχανικός
Dr. Ing. Salvatore GIORLANDO

V

(Γνωστοποιήσεις)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ανακοίνωση σχετικά με τα μέτρα αντιντάμπινγκ που ισχύουν για τις εισαγωγές στην Ένωση ορισμένων ψυγείων με δύο εξωτερικές πόρτες («side-by-side») καταγωγής Δημοκρατίας της Κορέας: αλλαγή της διεύθυνσης εταιρείας που υπόκειται σε ατομικό δασμό αντιντάμπινγκ

(2010/C 143/10)

Οι εισαγωγές ορισμένων ψυγείων με δύο εξωτερικές πόρτες («side-by-side»), καταγωγής Δημοκρατίας της Κορέας, υπόκεινται σε οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ ο οποίος επιβλήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1289/2006 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ [«κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1289/2006»].

Η εταιρεία Daewoo Electronics Corporation, που έχει την έδρα της στη Δημοκρατία της Κορέας, της οποίας οι εξαγωγές ορισμένων ψυγείων με δύο εξωτερικές πόρτες («side-by-side») προς την Ένωση υπόκεινται σε δασμό αντιντάμπινγκ ύψους 3,4 % βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1289/2006, ανακοίνωσε στην Επιτροπή ότι από τις 8 Αυγούστου 2008 άλλαξε τη διεύθυνσή της.

Η εταιρεία υποστηρίζει ότι η αλλαγή διεύθυνσης δεν επηρεάζει το δικαίωμά της στον ειδικό δασμολογικό συντελεστή που είχε όταν βρισκόταν στην προηγούμενη διεύθυνση:

686 Ahyeon-dong
Mapo-gu
Seoul
SOUTH KOREA

Η εταιρεία παρέσχε επαρκή στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι η αλλαγή της διεύθυνσής της οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην εσωτερική αναδιοργάνωση της εταιρείας λόγω μετεγκατάστασης των κεντρικών γραφείων της εταιρείας.

Η Επιτροπή εξέτασε τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αλλαγή διεύθυνσης δεν επηρεάζει κατά κανένα τρόπο τα συμπεράσματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1289/2006. Επομένως, η αναφορά, στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1289/2006, στην εταιρεία:

Daewoo Electronics Corporation
686 Ahyeon-dong
Mapo-gu
Seoul
SOUTH KOREA

γίνεται:

Daewoo Electronics Corporation
Narakeyum Jeodong Building 1
Jeo-dong1(il)-ga
Jung-gu
Seoul
SOUTH KOREA

⁽¹⁾ EE L 236 της 31.8.2006, σ. 11.

Ο συμπληρωματικός κωδικός Taric A733 ισχύει για την εταιρεία:

Daewoo Electronics Corporation

Narakeyum Jeodong Building 1

Jeo-dong1(il)-ga

Jung-gu

Seoul

SOUTH KOREA

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5818 — Ericsson/LG Electronics/JV)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 143/11)

1. Στις 26 Μαΐου 2010, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία οι επιχειρήσεις Telefonaktiebolaget LM Ericsson («Ericsson», Σουηδία) και LG Electronics Inc. («LG Electronics», Νότιος Κορέα) αποκτούν κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού συγκεντρώσεων κοινό έλεγχο της επιχείρησης LG-Nortel Co. Ltd. («LG-Nortel», Νότιος Κορέα) με αγορά μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- για την Ericsson: κατασκευή και πώληση εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών και παροχή συναφών υπηρεσιών σε φορείς κινητού και σταθερού δικτύου,
- για την LG Electronics: κατασκευή και πώληση καταναλωτικών ηλεκτρονικών προϊόντων, οικιακών ειδών, προϊόντων κινητών επικοινωνιών και προϊόντων τεχνολογίας των πληροφοριών,
- για την LG-Nortel: κατασκευή και πώληση προϊόντων και τεχνικών λύσεων δικτύου μεταφοράς, καθώς και προϊόντων και τεχνικών λύσεων τηλεφωνίας επιχειρήσεων.

3. Κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού κανονισμού συγκεντρώσεων ⁽²⁾ σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παρατηρήσεις για τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την ένδειξη COMP/M.5818 — Ericsson/LG Electronics/JV. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ (+32 22964301), ηλεκτρονικά στην COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1 («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»).

⁽²⁾ ΕΕ C 56 της 5.3.2005, σ. 32 («Ανακοίνωση σχετικά με απλοποιημένη διαδικασία»).

**Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5808 — JSA/Jacquet Metals/IMS)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 143/12)

1. Στις 26 Μαΐου 2010, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση JSA S.A («JSA», Βέλγιο) αποκτά κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1β του κανονισμού συγκεντρώσεων έλεγχο της επιχείρησης IMS International Metal Service («IMS», Γαλλία).

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

— για την JSA S.A: κατέχει τον αποκλειστικό έλεγχο της εταιρείας Jacquet Metals, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της διανομής χαλυβουργικών προϊόντων, κυρίως με τη μορφή λαμαρινών quarto από ανοξείδωτο χάλυβα,

— για την IMS: διανομή χαλυβουργικών προϊόντων.

3. Κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παρατηρήσεις για τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την ένδειξη COMP/M.5808 — JSA/Jacquet Metals/IMS. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ (+32 22964301), ηλεκτρονικά στην COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1 («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2010/C 143/11	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5818 — Ericsson/LG Electronics/JV) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	32
2010/C 143/12	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5808 — JSA/Jacquet Metals/IMS) ⁽¹⁾	33

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

Τιμή συνδρομής 2010 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα CD-ROM θα αντικατασταθούν από DVD εντός του 2010.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

